

KATOLIŠKI
LAS MISIONES

1974

MISIJONI
CATOLICAS

JUNIO

LA OBRA MISIONAL DE LOS PADRES LAZARISTAS ESLOVENOS

En ocasión de los 50 años de su revista

"LAS MISIONES CATOLICAS"

(Continuación)

La nota predominante de la comunidad de los padres eslovenos, refugiados en Roma, ha sido el deseo de continuar la obra misional de la provincia, para suplir al menos en lo posible lo que por la represión comunista en la patria no se pudo ejercer.

En los campamentos de los refugiados eslovenos organizaban y fomentaban los círculos misionales, especialmente para la juventud estudiantil; dictaban los cursillos sobre el problema misional; seguían con las ediciones de los números de la revista "Las Misiones Católicas", aunque en forma precaria; reclutaban para la Congregación de la Misión y para las Hijas de la Caridad las vocaciones.

Pero no se limitaban solamente a la propaganda misional en retaguardia. Apoyándose a una de las provincias de la Congregación de los Estados Unidos y concordando todo lo necesario con los respectivos superiores, enviaron a la provincia de Kiangsi en China tres sacerdotes, un clérigo y un hermano, quienes se unieron a otros misioneros lazaristas eslovenos, que ya desde antes de la guerra trabajaban en el norte de aquel inmenso país asiático. Todos formaron ahora un grupo bastante fuerte como para atender tres parroquias en el territorio del obispo norteamericano msgr. O'Shea CM, es decir cohermano de ellos. Mas, los ejércitos de Mao Tse Tung en su progresiva marcha revolucionaria llegaron también hasta esta misión eslovena: los misioneros lazaristas eslovenos tuvieron que retirarse con los demás misioneros... También a Zaire (ex Congo Belga) los cohermanos refugiados eslovenos en Roma han enviado a un hermano lego, que pudo trabajar allí hasta hace muy poco.

Mientras tanto, el régimen comunista yugoslavo se afirmó definitivamente en el poder. La esperanza de volver pronto a la patria, se ha desvanecido. También entre los refugiados anticomunistas eslovenos, tomaba cuerpo la angustia de caer nuevamente bajo la égida comunista, en el bien probable caso de ganar las elecciones generales en Italia en aquel entonces los partidos Socialista y Comunista. Teniendo presente este peligro, los refugiados trataban de inmigrar a los países de América. Ocurrió entonces que también la comunidad de los padres lazaristas eslovenos, refugiados en el Colegio Leoniano en Roma, tomó la decisión de inmigrar a la América. Hacia los fines de 1947, todos los cohermanos eslovenos refugiados habían abandonado ya a Italia, muy agradecidos, por cierto, a la Provincia Romana por la extraordinaria hospitalidad brindada durante estos años después de la guerra, tan difíciles para todo el clero esloveno.

Ya que una gran parte de los refugiados eslovenos se ha concentrado en Argentina, también desearon inmigrar allí muchos de los lazaristas eslovenos. Los cohermanos de la Provincia Argentina amablemente les abrieron sus casas y les facilitaron el trabajo propio misional, que los cohermanos eslovenos desearon continuar entre los emigrantes.

(Continuará.)

MLADE CERKVE

Ko se je misijonar z dopusta vrnil v Afriko, so ga domači verniki hvaležno pozdravili: „Oče, nisi ne črn, ne bel; več kot oboje si – naš brat si.“ Misijonar je priznal: „Lepše zahvale bi mi Afričani ne mogli dati.“ Misijonar, ki mu domačini dajo takšno priznanje, je pravi misijonar za naš čas.

„Novi“ misijonarji menijo: „Ničesar ne moremo sami storiti za Afričane; lahko pa vse z njimi storimo.“

Zato ima danes izraz „mlada cerkev“ vedno večji pomen. Trud misijonarjev devetnajstega in prve polovice dvajsetega stoletja je rodil velik uspeh: zlasti v Afriki so zaživele krščanske občine, kot so zrasle v prvem stoletju našega štetja v Sredozemlju. Niso še docela sposobne lastnega življenja; marsikje je krščansko življenje šele v početkih; a žive! Potrebne pa so od „starih“ cerkvá vse pomoči: izkustva, osebja, tvarne pomoči, molilne opore. A že začenjajo rasti samostojno življenje. Pri njihovi rasti smo poklicani za sodelavce.

Danes je čez vse očito, kako mlade cerkve to sodelovanje potrebujejo. Predvsem sodelovanje starih krščanskih narodov. Vsako pre nagljeno trditve, da je misijonskega dela že konec v tem, da niso več potrebni misijonarji, da tudi pomoči ni več treba, je treba zavreči. Pač pa se je spremenila miselnost, da je namreč to tesno sodelovanje starih in mladih cerkvá skupno misijonsko delo. Saj so tudi mlade cerkve že nekako misijonarske: Burundi je poslal svoje črne sestre v Čad; Kerala pošilja misijonarje v Severno Indijo; Tanzanija pošilja duhovnike v Kenijo; indijski duhovniki delajo v Sudanu; Malaví, četrta najrevnejša država v Afriki po statistiki ZN, je poslal denarno pomoč v Bangladeš. . .

Svet postaja majhen, zato so si tudi stare krščanske dežele in mlade cerkve vedno bolj blizu. Bolj kot prometna sredstva pa mora zblíževati duh, ki je pristen krščanski evangelijski duh. Prvi kristjani so čutili z vsemi cerkvami; Pavel je med njimi posebej gojil bratskega duha, smisel za medsebojno pomoč. Ta duh mora prevladati tudi danes, pa bo brž zamrla miselnost o nadvladi starih cerkvá; in misijonsko vprašanje bo res skrb vse Cerkve, ker je vsa Cerkev misijonarska, kot trdi drugi vatikanski koncil.

Danes govorimo o angažiranem krščanstvu. Kje se ta angažiranost more bolje pokazati, kot v tem skupnem delu starih in mladih cerkvá pri skupnem podjetju, ki se imenuje misijon?

UGANDA - PRED NOVIM PREGANJANJEM?

Raziskovalec Afrike Henry Morton Stanley je v angleškem časopisu Daly Telegraph zapisal: „Narod, ki živi na obali Viktorijinega jezera, vas kliče. Sledite klicu svoje velikodušnosti. Zagotavljam vas, da boste imeli v enem letu več spreobrnjenj h krščanstvu kot v vseh drugih misijonskih deželah.“

Klic so brali protestanti in so že leta 1877 poslali v Ugando prve misijonarje. Poziv pa je bral tudi kardinal Lavigérie, primas Afrike, v nekdanji Kartagini. Iz prve skupine novoustanovljene družbe belih očetov je odbral misijonarje Blancsa, Livinghéeja, Giraulta, Barbota in slovitega Lourdela, ter jih že naslednje leto poslal v Ugando. Točno 21. februarja 1879 je bil Lourdel v avdienci pri kralju Mutesa. Kljub sovražnemu razpoloženju muslimanov in protestantov je bil lepo sprejet in si je razdobil kraljevo naklonjenost. Katoliški misijonarji so svoje delo posvetili Mariji. In krasno so začeli.

Hitro pa je prišel nad misijon dvojni udarec. Med obema krščanski-ma skupinama, med protestanti in katoličani, je prišlo do preprirov, ki so segli prav na kraljev dvor. Že to je bila velika škoda. Do katastrofe je prišlo, ko je po smrti kralja Mutesa leta 1884 ugandski prestol zasedel njegov sin Mwanga. Mladi kralj je imel ob sebi precej pažev, ki so bili že prepričani katoličani. Ker niso hoteli pristati na sodelovanje pri kraljevih seksualnih orgijah, se je porušilo lepo razmerje do katoliških misijonarjev. Prav gotovo pa so položaj izrabili tudi vsi, ki so kralja stalno nagovarjali, naj ne brani katoličanov. Izbruhnilo je krvavo preganjanje. Paži so bili mučeni, pomrlo je okrog 200 katoličanov in protestantov, najmlajši mučenec na dvoru je bil štirinajstletni paž. Leta 1920 je Benedikt XV. 22 teh mučencev razglasil za blažene, Pavel VI. pa leta 1964 za svetnike. Kljub preganjanju je bilo leta 1890 ob smrti junaškega očeta Lourdela v Ugandi že 12 000 katoličanov.

Uganda je klasičen primer krščanske razdvojenosti. Ko je mlada krščanska Cerkev prestala prvi ognjeni krst, so se spori med katoličani in protestanti spet razvneli. Vročekrven katoliški katehumen je umoril protestantskega vernika. Uboj je povzročil nov pokol, pa ne od poganske strani, marveč med protestanti in katoličani. Ko je Uganda 1894 leta postala angleška kolonija, so seveda vso zaščito uživali protestanti. Vsaj na zunaj je bilo zdaj več reda in miru.

1962 je Uganda zadobila državno in politično samostojnost. Stari

spori so seveda izginili. Še bolj se je to poznalo po 2. vatikanskem koncilu, ko se je začelo zблиževanje med krščanskimi skupinami. Danes smemo upati, da bo to zблиževanje in slednjič zedinjenje iz Ugande napravilo lepo krščansko deželo. Vsi kristjani v Ugandi danes že predstavljajo 65 odstotkov celotnega prebivalstva. Upravičeno imenujejo Ugando „misijski biser“.

Katoliška Cerkev v Ugandi je najmočnejša med afriškimi Cerkvami. Katoličanov je okrog 3 milijone, 31 odstotkov prebivalstva. Mlado Cerkev vodi domačin kardinal Nsubuga, ki stoluje v prestolnici Kampali. Podrejenih mu je 11 škofov, med škofi pa osem domačinov. Tem pomaga 315 duhovnikov, 160 bratov in 1560 sester. Ugandska Cerkev ima že 10 domačih redovnih družb, tri moške in sedem ženskih, ki delujejo na različnih področjih: šolskem, zdravniškem, socialnem, pastoralnem in bogomiselnem. 1968 je bila ustanovljena domača družba z izključno misijskim poslanstvom. Prva redovna družba te vrste na afriških tleh. V velikih in malih semeniščih se skupno 2000 mladih ljudi pripravljajo na duhovništvo. V teh mladih ljudeh je up za bodočnost. Tudi laiki ne mirujejo. Dobro je razvita Katoliška akcija, še bolj pa Marijina legija. Laiki se bolj in bolj zavedajo odgovornosti, ki jo imajo do svoje ugandske Cerkve. Nove pobude daje primer župnije brez duhovnika. Vse delo – razen izključno duhovniškega, kot je maševanje in delitev zakramentov – so prevzeli laiki iz apostolskih organizacij. Vse župnijsko delo se nemoteno nadaljuje.

Ko je general Amin, sedanjí predsednik ugandske republike, pripravil in izpeljal državni udar, ter se sam polastil oblasti, je za katoličane in tudi za druge verske skupine v Ugandi nastopil nov čas. Amin je mož s pomanjkljivo izobrazbo, osebno častihlepen, sumničav in brezobziren; s svojimi nepreračunljivimi ukrepi je v strah in negotovost vsem. Vse kaže, da je s svojim vladanjem na strani muslimanov in da nekako dela po njihovih načrtih. Čeprav je v Ugandi le 6 odstotkov muslimanov, ima ta manjšina v generalu Aminu takšno zaslombo, da se vedno bolj zdi, kot da je v Ugandi islam državna vera. Podporo prejema Amin iz Libije, posebno pa iz saudske Arabije. Mošeje zida na krajih, kjer muslimancev sploh ni. Izgnal je Jude in Indijce. Izgnal številne misijonarje. Istočasno pa govori o verski svobodi in enakopravnosti. . . Vedno je pripravljen dati najbolj laskave izjave, kot jih je dal apostolskemu nunciju, češ da je zadovoljen z delom katoliških misijonarjev in si v Ugandi želi to misijonarsko delo, istočasno pa nič ne stori, da se prepreči prisiljeno oviranje misijonarskega delovanja, izgoni misijonarjev, celo umori. Pobili so že lepo vrsto prepričanih katoliških laikov – preprosto: izginili so. Med temi novimi žrtvami je tudi že domači duhovnik oče Kenawaka. Nihče ne ve, kaj se še utegne nameriti. Aminova nepreračunana muhavost je vsega zmožna, svoje vladanje gleda kot nekakšno mesijansko poslanstvo

Na misijonu o. Zagorca v Ugandi: Novokrščenci plešejo.

in sebe kot predstavnika muslimanskega bloka. Pred petdesetimi leti so nam prerokovali rumeno nevarnost. V Afriki danes jasno čutijo in verjamejo, da je Aminova naloga pomuslimaniti črno Afriko; zato tudi prejema izdatno finančno pomoč iz muslimanskih dežel.

Domači škofje in duhovniki žive v strahu. Najprej je domačo Cerkev doletel težek udarec, ko je moralo mnogo tujih misijonarjev zapustiti deželo, novim pa delajo težave pri vselitvi. Domačega klera pa ni toliko, da bi lahko z njim izpolnili izpraznjena mesta. Po drugi strani pa domači duhovniki resno računajo, ko ne bo inozemskih misijonarjev več, bomo na vrsti mi; če pride do krvavega preganjanja, bomo mi prve žrtve.

Vsi poskusi, da bi Amina vrgli „s prestola“, so bili do zdaj brez uspeha. Več, v predsedniku-diktatorju so pobudili še večjo sumničavost, še večje sovraštvo. Lahko se zgodi karkoli.

A eno ostane: Pred manj kot sto leti so padli kot žrtve nasilja v Ugandi novokrščeni. Če kje, se je potem v Ugandi izkazalo: kri mučencev je seme kristjanov. To upanje hrabri tudi mlado ugandsko Cerkev. Tudi če bo spet morala skoz ogenj, bo ta ogenj le v prečiščenje in v okrepitev vere. Udušiti te močne mlade Cerkve ni več mogoče. Zato kljub težki uri z velikim zaupanjem gleda v bodočnost.

F S

80 LETNA MISIJONARKA O SEBI

S. Ksaverija Pirc O. S. U.

22. marca 1974

Dragi gospod Lenček!

Kako dragoceno pismo je priromalo včeraj! Kar 300 dolarjev. Bog Vam stotero povrni! Sedaj so počitnice in šola nima nobenih dohodkov, zato je pa takle dar še posebno dobrodošel. Pa kakšno „izpoved“ želite? in celo javno! Te velja dvakrat premisliti.

Ravno te počitnice sem bila silno zaposlena. Naročili so mi, naj spišem knjigo o življenju in delovanju uršulink na Tajskem v teh 50 letih. Prebiram dnevne zapiske naših zavodov in takorekoč zopet doživljam dobro in hudo teh 50 let zame in za moje drage sestre. Knjigo pišem v angleščini. Če bo prišlo do natisa, Vam bom gotovo poslala en izvod. 25. novembra letos bo 50-letnica našega prihoda v Siam in sestre bi rade, da bi bila do takrat knjiga napisana. Delo bo zanimivo zlasti za sestre, saj bo vsaka od njih na kakšni strani našla svoje ime.

Moja čisto osebna „javna izpoved“ je pa kratka. Bog je bil potrpežljiv z menoj. Mladost je bila ena sama vesela pesem. Zlata mamica je napravila dom zelo prijetno gnezdece. Prve resne skrbi so se pojavile, ko se je začel božji klic. „Jaz v samostan? Dobri Bog, tega pa vendar ne! Kako naj se zaprem v te mrzle zidove, ko je pa svet tako lep!“ V Glasbeni Matici sem se učila klavir, pela pod taktirko Mateja Hubada in slikala pri Jakopiču v njegovem steklenem paviljonu v Tivoliju. „O, Bog, kako pridna bom, samo pusti me med svetom!“

Na ljubljanskem Gradu so tedaj postavili spomenik ne vem več komu. Pri odkritju sem imela nov plašč in nov klobuk. Bil je krasen dan. Vsa Ljubljana se je kopala v soncu. Kar prekipevala sem veselja. Pa se je zopet začul tisti znani glas: „Lep je svet, a ni prostorčka zate! Moja si. . .“

„O, ne, ne.“ — — — Pa sem se vendar vdala. Bilo mi je 21 let. V septembru 1915 sem se odločila. „V samostan grem, ker vem, da je tam prostor zame.“

Potrkala sem pri uršulinkah v Škofji Loki. Poznale so me. Mamica je bila tam gojenka mnogo let in tudi jaz s sestrico tri leta. Prijazno so me sprejele. Nekaj izpitov sem že imela in pripravljena sem bila študirati, karkoli bi hotele predstojnice.

Prvih 14 dni je bilo silno hudo. Sožze so tekle kar same od sebe, in ni jih bilo mogoče ustaviti. Sosestre so me gledale sočutno in so rekle med seboj: „Ne bo ostala.“ Jaz pa sem rekla: „Če je še 10 krat hujše, — ostanem!“ Pa sem se zavzela — — 10 krat hujše? saj še dvakrat hujše ne more biti, saj to je že najhujše!

Lepega dne se je zjasnilo. Postalo je lepo. Poučevala sem in se pripravljala na noviciat. Ta je bil v Mekinjah pod Kamniškimi planinami. Gospod je bil blizu.

V obednici smo čitali o uršulinskih misijonih na Aljaski. Kakšno heroično življenje tistih misijonark v večnem ledu. Tedaj se je zopet začel poziv: „To je zate!“

Po končanem noviciatu sem se vrnila v Škofjo Loko. Poslali so me v Ljubljano študirat fiziko in matematiko. Z veseljem! Po končanih izpiti sem začela poučevati na uršulinskem učiteljskišči v Škofji Loki. „Sedaj je čas, da prosiš, da te pošljejo v misijone.“ „Kako naj to storim, kd vendar vidim, kako me potrebujejo za matematiko in fiziko!“

Pa je Bog poslal dobro nadomestilo v osebi moje rodne sestre Vere (sedaj m. Katarine že mnogo let). Vse se je uredilo in ne samo zame, ampak tudi za sestro Rafaelo Vurnik.

Zapustili sva Loko 4. avgusta 1921.

Kako se počutim sedaj po mnogih letih na Tajskem, pa lahko povzamete iz priloženega izrezka časopisa. Kdo je poslal ljubeznivo gdč. Roselin k meni za intervju, pa še danes ne vem.

Z najlepšimi misijonskimi pozdravi v Kristusu

s. Ksaverija Pirc O. S. U.

Na desni je objavljen faksimile članka o naši misijonarki z njeno najnovejšo fotografijo in slikami nekaterih njenih risarij, kar vse je bilo objavljeno v enem bangkoških dnevnikov. Tu objavljamo slovenski prevod angleškega besedila:

„23 oktobra smo se vkrcale na prekomorsko potniško ladjo s 43 velikimi in malimi kovčki. Nismo vedele, kaj bomo našle v Siamu, zato smo vzele s seboj vse, kar nam je kdo dal. Neka sestra v Franciji nam je dala škatlo vžigalic in nekaj doma napravljenih svč z besedami: Vtaknite tole v žep, kdo ve, kakšno razsvetljava imajo v Aziji.“

To so bile boječee besede, ki jih je pred 49 leti v svoj dnevnik zapi-

Dedicated to teaching for 49 years

by Rosalin Nirandom

Trend interviews Sister Marie Xavier Pire (above) who has lived and taught in Thailand for 49 years.

"On October 23, we boarded the oceanliner with 43 big and small pieces of luggage. We did not know what we would find in Siam, so we took with us whatever anybody gave us. An old Sister in France gave us a package of matches and a few homemade candles saying: 'Put this in your pocket, who knows what light they have over in Asia'..."

These were the apprehensive words that Sister Marie Xavier Pire, a Yugoslav, wrote in her diary 49 years ago when she was selected with three other sisters as Missionaries to the Oriental part of the world in the year 1924.

"I love Thailand, I know her well and I wrote books as well as articles about her when I went back to Yugoslavia. My writings were published in several magazines," revealed Sister Xavier who is fondly called Ma Mere or Mother and looks very healthy for her age of 79 years. Staying here in Thailand for nearly 50 years, she has devoted herself to teaching and she still teaches Mathematics and Science which she did from the very first day she started her job at school.

Sister Xavier who has thousands and thousands of old students was herself educated in Ljubljana Yugoslavia in her motherland. She also studied at the Royal Academy of Music in London which widened her teaching sphere to include piano and singing.

She devoted her past 49 years to teaching in her adopted country. Sister Xavier was the first principal of the Mater Dei School from the year it started in 1928 until 1966. She also spent 8 years teaching in Chiangmai.

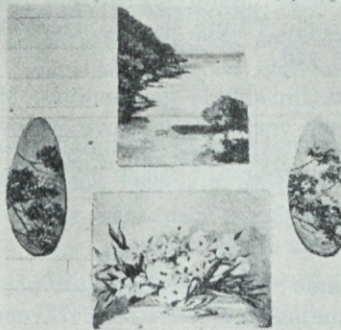
"My old students frequently come to visit me and sometimes they invite me to their meetings. I surprise them with my ability to address them correctly, smiled. The Sister who looked very happy to be talking about her former students who have now made their name in many professions. Most of them

were conferred the honorary title of Khunying because of their work for the community.

At Vasu Deevee School in Thung Ma, 'nak area, Sister Xavier still teaches a considerable number of students. She teaches paint-

ing besides Math, Science and piano playing. "I have a collection of my own paintings which I painted from my memory of nature around me which I observed quite some years ago as the lotus flowers in the canal at the back

of the Mater Dei School," revealed the Sister as she pointed to several paintings hanging on the walls in the school library, in the sitting room and even in the piano room where students are given their music lessons. "Most of my paintings

A collection of Sister Xavier's paintings hung around the school, there is one (right) of the lotus flowers which used to be found in the canal at the back of Mater Dei School.

ing besides Math, Science and piano playing.

"I have a collection of my own paintings which I painted from my memory of nature around me which I observed quite some years ago as the lotus flowers in the canal at the back

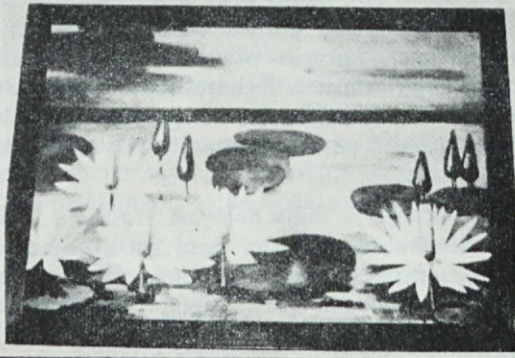
were bought by my old students when they visited me and just happened to like my paintings," confessed a very modest Sister Xavier.

"During singing lessons, I do not always teach my students to sing religious songs but I teach them pop songs too," laughed the gentle Sister Xavier. She also teaches religious songs at the St. Joseph Church after finishing her work at school.

On October the 20th, the Mater Dei Alumnae Association, organised by the three Khunying, who are now becoming outstanding faces in many social pages of local newspapers,

as Khunying Sarapee Nuntthapivat, Khunying Supap Yotudthorn and Khunying Somviri Chalermratthapark, will hold a get together party in honour of two Sisters who spent their 50 years teaching Thai students in Thailand. One of the two is Sister Xavier.

"Teaching is my duty and I love it but I am happy to know that my students love me just as I love them. The feeling is mutual; therefore I do not need any thank you party. It will cost too much money," explained Sister Xavier before she said, "This is typical of the Thai characteristic of gentleness".

sala Slovenka iz Jugoslavije s. MARIJA KSAVERIJA PIRC OSU. Bila je obenem s tremi drugimi sestrami izbrana za misijonarko na Vzhodu.

„Ljubim Tajsko, dobro jo poznam in sem napisala knjigo in članke o njej, ko sem spet prišla v Jugoslavijo. Moji spisi so bili objavljeni v mnogih časopisih.“ To je izjavila sestra Ksaverija, ki jo ljubko kličejo „ma mére“ ali „mati“ in je videti zelo zdrava pri svojih 79 letih. V Siamu je že blizu 50 let. Svoje življenje je posvetila učiteljski službi in še vedno poučuje matematiko in znanstvo, kar je delala prav od začetka svoje šolske službe.

Sestra Ksaverija, ki je učila na tisoče in tisoče gojenk in šolark, je bila vzgojena v Jugoslaviji, v Ljubljani, svoji domovini. Svojih 49 let je posvetila učenju v svoji drugi domovini. Bila je prva ravnateljca zavoda Mater Dei, od leta 1938, ko so zavod odprli, pa do leta 1968. Osem let je učila tudi v Čiengmaju.

„Moje nekdanje učenke me pogosto obiščejo; včasih me povabijo na svoje sestanke. Presenečam jih, ker jih cgovarjam z njihovimi pravimi imeni,“ se je smehljala s. Ksaverija, ki je bila videti srečna, ko je govorila o svojih nekdanjih učenkah, ki so se uveljavile v različnih poklicih. Mnoge od njih so dobile časten naslov „khuning“ zaradi dela za skupnost.

V šoli Vasu Devee na pcdročju Thung še zdaj uči: risanje in klavir poleg matematike in eksaktnih ved.

„Imam zbirko slik, ki sem jih slikala po spominu. Motivi so vzeti iz narave okoli mene. Več let sem opazovala lotcove cvetove v kanalu za našo šolo Mater Dei,“ pravi s. Ksaverija, ko kaže na slike, ki vise po stenah v knjižnici, sprejemnici in klavirski sobi, kjer uči glasbo. „Večino slik so pokupile moje nekdanje učenke, ko so me obiskale in so si zaželele mojih slik,“ je priznala s. Ksaverija.

„Pri petju pa ne učim samo verske pesmi, tudi pop glasba pride na vrsto,“ se je ljubeznivo zasmejala s. Ksaverija. Cerkveno petje poučuje tudi v cerkvi sv. Jožefa, ko konča delo v šoli.

Zveza bivših gojenk v kolegiju Mater Dei je po treh „khuning“ (zaslužnih), katerih poznane cbraze srečujemo v časopisih: to so - khuning Sarapee Nunthapivat; khuning Supap Yotsuthorn in khuning Somsri Čalernratšapark - organizirala to slavje za cbe sestri, ki sta dali 50 let učenju na Tajskem za tajske študentke. Ena od jubilanek je sestra Ksaverija.

„Učenje je moja dolžnost; rada ga imam. Srečna sem, ko vidim, da me učenke rade imajo, prav kot jih jaz rada imam. Zato je zahvalno slavje odveč; preveč denarja bo šlo...“ Tako je razložila s. Ksaverija, preden je dodala. „Prav tipično za tajsko plemenitost.“

DVA SVETOVA V INDIJI

PAVEL FAJDIGA (ponatis iz Svobodne Slovenije)

Objavljamo iz „Svobodne Slovenije“, buenosaireškega tednika, ta sesti-
vek popotnika po Daljnem Vzhodu, ker nam v zgoščeni obliki veliko pove
o Indiji.

Mednarodne letalske družbe se na poletu iz Honk Konga v Kalkuto v Indiji izogibajo zračnemu prostoru nad kitajskim otokom Hainanom v Tonkinškem zalivu ter nad Severnim Vietnamom in je zato polet za več ur daljši, kakor bi bil sicer. Letalo preleti Južni Vietnam precej južno od 18. vzporednika, ki loči svobodne južne Vietnamce od komunističnega Severnega Vietnama, nato zavije proti zahodu čez Kambodžo, odtam čez Tajsko in pristane za kratko uro v Rangconu v Burmi. Z enajst tisoč metrov ni bilo opaziti vojne, ki se bije spodaj v džungli bivše francoske Indokine med svobodo in komunizmom, le z daljnogledom je bilo mogoče videti, da pasovi dima, ki se je širil med gorskimi grebeni, niso gozdni požari, temveč da goriyo kamboške vasi. Potniki v letalu smo sklepali, da se je spodaj pravkar odigrala nova drama vojnih grozot, ki jih po drugi svetovni vojni po zemeljski obli povzročča moskovski ali pekinški komunizem.

Iz Rangoona v Kalkuto je nato še kratek „skok“ čez široki Bengalski zaliv in že se letalo nad obširno Gangesovo delto spušča proti kalkutskemu letališču Dum-Dum.

Avtobusne zveze med Kalkuto in enajst kilometrov oddaljenim letališčem so tako redke, da je čas dragocenejši kakor nekaj rupijev, ki jih računata taksi za prevoz v središče mesta.

Leta 1669 je prvo naselbino ob Hooghly, rokavu Gangesove delte, ustanovil Anglež Job Charnock, agent East India Co. v Bengaliji. Mesto se je razvilo v veliko trgovsko središče pod angleško zasedbo Indije ter je bilo kor.čno zadnjih 52 let britanskega vladanja v Indiji tudi prestolnica tega britanskega dominiona. Zato so nekatere stavbe, kakor palača britanskega podkralja in drugih britanskih ustanov še danes mogočen spomin na minule čase, dasi jih zob časa načjenja, nezanimanje domačih oblasti za ohranjevanje spomenikov preteklosti pa še dodaja svoje.

Gangesov rokav Hooghly je tako širok in globok, da v kalkutsko pristanišče prihajajo največje prekomorske ladje ter je okolica pristanišča posejana s stavbami ladijskih družb.

Kakor skoro v vseh državah sveta, lahko tudi v Kalkuti najdeš slovenskega rojaka. Slovenski misijonarji imajo tudi v Indiji velike zasluge ne samo za širjenje katoliške vere, temveč tudi za sodelovanje pri naporih zunanjega sveta in krajevnih činiteljev za dviganje življenjske ravni tega dela Azije.

Sredi Kalkute se razprostira obširen kompleks stavb jezuitskega kolegija sv. Ksaverija, v katerem deluje p. Janez Ehrlich, nečak profesorja dr. L. Ehrlicha, ki so ga med revolucije komunisti ubili na ljubljanski ulici. Blizu Kalkute delujeta še vsem znana misijonarja p. Jože Cukale in p. Stanislav Poderžaj.

St. Xavier's College, kakor se imenuje v angleščini, je pravo središče zahodne civilizacije, diametralno nasprotne zaostalosti vseh vrst nepreglednega morja indijskih množic, ki posedajo prostor vročih planjav južno od Himalaje.

Korak skozi visoka samostanska vrata te prestavi iz enega sveta v drugega. Mogočne šolske stavbe, opremljene učilnice, fizikalni in kemični laboratorij, astronomski observatorij, spalnice in obednice za dijakke, igrišča, vse čisto in urejeno, skrbno vzdrževano, je kakor tok zahodne civilizacije in kulture, ki vabi mimoidoče, če se le hočejo odzvati. Toda odziv je malenkosten, zaradi nezanimanja, ki je bistvena ovira slehernemu napredku, v Indiji še toliko bolj kritična zaradi legendarične indijske predanosti v usodo, iz katere je povprečnega Indijca praktično nemogoče izveliči. Dasi je kolegij cerkvena, misijonska ustanova, ne propagira med učenci prestopanja v katoliško vero, samo da bi lahko zajel čim večji krog mladih Indijcev, ki bi se zaradi svojega verskega prepričanja sicer ne odzvali. Toda kljub temu je zasedena samo četrtnina prostora za dijaštvo, ostale učilnice pa samevajo in čakajo...

Mesto Kalkuta šteje trenutno nekaj nad 3 milijone prebivalcev. Nadmorske višine ima komaj 6,4 metrov, klima pa je izrazito tropska. Zimska temperatura se suče med 28 in 36 stopinj Celzija, poletna pa med 38 in 42 stopinj. Dodajte še visok odstotek vlage, pa si lahko predstavljate kalkutsko klimo. Od junija do septembra izpirajo smeti, prah in umazanijo s kalkutskih ulic monsonski nalivi, med oktobrom in marcem pa ne pade kapljica dežja, tako da se vse vrste mrčesa, od komarjev in muh do hroščev v silni vročini in vlagi množe v milijone. Tako so malarija, kolera in tifus na dnevnem redu, poleg številnih drugih bolezni, od jetike do gobavosti, ki dnevno pobirajo tisoče Indijcev, od dojenčkov do starcev. Zato ni čudno, da je povprečna življenjska doba v Indiji še tudi danes okrog 30 let.

Vode je v Kalkuti vsepovsod dovolj, toda težko najdeš pipo, na kateri bi bil napis, da je voda užitna. Ganges se vali skozi mesto še bolj blaten,

Indijska visokošolka pri predavanju.

kakor Río de la Plata mimo Buenos Airesa, toda kljub temu se množice Indijcev „očiščujejo“ v „sveti“ reki. Ob njih si „svete“ krave gasijo žejc in opravljajo še svoje naravne potrebe, toda indijski verni se počuti dvakrat srečnega v „sveti“ reki s „sveto“ kravo v njej. Vsakodnevni prizor na prometni kalkutski cesti: sredi prometa, ki se ji skrbno umika, prežvekuje krava, indijski vernik pa jo v zamaknjenosti treplja in gladi

po-hrbtu. Stoji sredi prometa, še vedno s stegnjeno roko; ko se je krava že premaknila in odcepljala naprej, in se zave, da „svete“ živali ni več, ko ga avtomobilska hupa zdrami iz njegove nirvane v življenje.

Življenjska doba Indijca je skrajšana tudi zaradi podhranjenosti, ki ji je podvržena večina indijskega prebivalstva. Živi skeleti, zaviti v bele sari, se klatijo po cestah, stežujoč koščene roke z oteklimi komolci za miloščinc. Gruče podhranjenih otrok obkolijo tujca, za katerega ugotovijo, da bi jim mogel darovati odvišen rupi. Opozorjen sem bil, naj zagotovo nikomur, še tako usmiljenja vrednemu beraču ne pomagam z denarjem, sicer se ne bom več mogel znebiti gneče beračev, ki bi se kakor ptice roparice z vseh strani zgrnile nadme.

Smrt na cesti je pogost prizor. Pred železniško postajo v Kalkuti, onstran mostu Howrah, ki se razpenja čez gangeški rokav Hooghly, se je pravkar zgrudil okostnjak. Mimoidoči se niti ne ozro, ker vedo, da mu ni rešitve, dokler se ga smrt ne usmili. Ni prostora, kamor bi ga polčili ali mu stregli v zadnjih urah, razen v zavetiščih matere Terezije, katere ime vsak Indijec izgovarja z največjim spoštovanjem.

Nedaleč od svetišča boginje Kali, kjer indijski verniki žrtvujejo živali, koze, ovce, žrebeta tej boginji, da bi od sebe odvrnili še hujše zlo, v kakršnem se že nahajajo, stoji napol podrto peslopje bivšega indijskega romarskega svetišča, ki ga že nihče ni uporabljal. Mati Terezija, ustanoviteljica katoliškega reda misijonark-usmiljenk, je leta 1948 prosila kalkutsko občino, da ji poslopje odstopi za njene smrtno bolne zapuščenice. Občina ji je ugodila in od takrat naprej najdejo v njem zatočišče za zadnje ure življenja tisoči zapuščenih in smrtno bolnih dečkov in deklic, mož in žena, starcev in stark. To zavetišče – Indijci so ga poimenovali Nirmal Hriday (Čisto srce) – je neprestano polno: 150 težkih bolnikov pobranih s ceste, je nameščenih za njihove zadnje ure življenja na cementne pograde, kjer jim lajšajo nepopisno bedo sestre usmiljenke in misijonarji usmiljenci, red, ki je bil za mcže ustanovljen leta 1963 z istim namenom in ciljem kakor red usmiljenk matere Terezije leta 1950.

Mati Terezija danes vodi s svojimi redovnicami 60 osnovnih šol s 7500 otroci, 213 dispanzerjev z 960.000 bolniki, 54 klinik s 47.000 gobavci, 20 zavetišč s 1600 najdenčki in 23 zavetišč s 3400 umirajočimi bolniki. Njen blagodejen vpliv se razteza na 35 indijskih mest in v dvanajst drugih držav, med njimi tudi v ZDA.

Pogled v tako zavetišče je podoben pogledu v bivša nacistična koncentracijska taborišča, le da so le-ta bila taborišča sovraštva in nasilja, v zavetišču pa neizmerna ljubezen in usmiljenje izkazuje svoj blagodejni čar umirajočim. Na zdravega radovedneža, ki so mu odprli z verigo in

ključavnico zaprta vrata v zavetišča, da ne bi vanj vdrli nešteti bolniki, ki v prahu, pod vročim soncem sredi komarjev in muh potrpežljivo dan in noč čakajo, kdaj jih bo doletela sreča, da bodo lahko zasedli prostor pravkar umrlega sotrpina, napravi silen vtis tudi popolna tihota, ki vlada v zavetišču. Iz ust bolnikov, jetičnih v zadnjem štadiju, z rakastimi cbolenji, z odprtimi ranami itd., ni slišati najrahljčšega vzdihla ali jadikovanja nad bolečino in neusmiljeno uscdo. Predanost neizprosnemu življenjskemu koncu je popolna, pa naj bo bolnik na pograda petleten fantek ali priletan stavec. Nepopisno! Če ne drugje ali ob drugačni priliki, ob pogledu na prizor v takem zavetišču v Kalkuti se človek spomni, kakšno milost mu je Bog podaril že samo s tem, da se je rodil v zahodni civilizaciji in ne npr. tu v Indiji. Grozot, ki si jih na zahodu grmadijo nase, smo dejansko sami krivi, tu pa ljudem okoliščine, nad katerimi nimajo kontrole, krojijo turobno življenjsko usode.

Kljub bedi pa Indijec oblega svetišče boginje rodovitnosti, proseč jo, da bi mu zagotovila sina, ki mu bo na smrtni postelji zatisnil oči. Ker je umrljivost otrok izredna, se mnogim družinam zgodi, da iznenada ostanejo brez moškega potomca ter se nato mcž in žena, včasih s kopico deklic, spet zatečeta k boginji rodovitnosti s prošnjo za sina. Tako je morala indijska vlada končno ugotoviti, da z nečloveškim načrtom o razpečavanju antikonceptivnih sredstev ni uspela ter je zadevo opustila. Zanimivo pa je, da se v Indiji od vladajoče kaste ne lotijo postopne odprave nekaterih verskih pretiravanj indijskih množic, s čemer bi jim bil lahko v marsičem olajšan boj za življenjski obstanek.

Nad mestem podnevi krožijo ptice-mrhovinarji, ki imajo obilno hrano tudi ob poginulih psov. mačk in drugih domačih živali, ki umirajo od lakote.

Indijski kuli je znan po vsem svetu še izza časov britanskega gospodstva nad Indijo. Takrat se je zunanjemu opazovalcu samo po sebi zdelo umevnc, da je videl Angleža kot gospodarja ponosno sedeti na kulijevem vozičku. Toda z odhodom Angležev se kulijem življenje ni spremenilo. Po trije rejenci Indijci bogate kaste se drenjajo na trhlen vozičku, ki ga ves zaprašen in prepoten v rahlem teku pelje po luknjavih kalkutskih cestah do skrajnosti sestradan kuli.

Vrsta krivic, ki se za naše pojme godijo indijskemu prebivalstvu, so tako del njihovega življenja, da se človek sprašuje, če jih sploh občutijo. Zakoreninjene so kot stare življenjske navade, ki se jih indijski režimi ne dotikajo.

Zanimalo me je, če je morda komunistična uprava, ki se je bila pred nekaj leti polastila indijske province Kerale, v tem pogledu kaj spre-

menila, ko se komunisti na splošno hvalijo, da znajo spreminjati zemljo v raj. Povedali so mi, da so se komunisti v Kerali samo vsedli na bogate stolčke, prebivalstvo pa v vseh pogledih pustili v starih navadah in revščini. Tudi v Kerali so se spremenili v Djilasev novi razred, kakor v Sloveniji in ostali Jugoslaviji.

Povodnji in druge naravne nesreče, ki od časa do časa zadenejo indijski subkontinent, so tudi huda preizkušnja za vladajoči režim in za prebivalstvo. Onstran Gangesove delte se širi Bangladeš, ki jo je, kakor je znano, predlanskim težko prizadel podmorski potres in z njim združena strašna povodenj v delti, kjer je utonilo deset tisoče ljudi. Pomoč, ki so jo takoj organizirali Mednarodni rdeči križ, Združeni narodi in druge dobrodelne ustanove, se je takrat grmadila v Kalkuti, kjer morejo pristajati velika prevozna letala. Toda iz Kalkute je te pomoči: hrane, obleke, zdravil, bilo možno spraviti v Bangladeš le majhen del, ker ni cest, ne mostov, ne železnic, ne letališč. Velike količine materiala, namenjene nesrečnežem v Gangesovi delti, so se porazgubile v Kalkuti.

Kalkuti podobna so druga indijska mesta, nekatera bolj, druga manj zanemarjena. Bombaj, Delhi (današnja prestolnica), Benares itd. Mogočna poganska svetišča, ki zaradi svojih arhitektonskih zanimivosti privlačijo turista, so redki ostanki kulture, za katero pravijo, da je nekdaj cvetela v Indiji. Danes se ob tej kulturi napaja le skromen del 500 milijonskega prebivalstva, vsi ostali pa se v brezupnih razmerah borijo za goli življenjski obstanek. Pogoji, v katerih živi večina indijskega prebivalstva, so, z zahodnimi očmi gledano, nečloveški, condiciones subhumanas, kakor je presodil neki nevrolog iz Montevidea, s katerim sem se srečal na letališču v Delhi.

Pravo nasprotje civilizacije, ki živi in buhti znotraj kolegija sv. Ksaverija, kjer so tisto dopoldne, ko sem si ogledoval ustanovo, na prostranem športnem igrišču indijski fantje, polni zdravja in zadovoljstva v mladostnem zaletu igrali rugby, kakor kateri koli njihovi športni vrstniki na Zahodu.

Dva svetova, med katerima je en sam korak, toda ta – strašno velik.

Naše drage naročnike prosimo za uslugo, da čim preje poravnajo naročnino v primeru, da je še niso. Ponavljamo: tudi tu velja, da kdor hitro da, dvakrat da! Posebno se priporočamo vsem, ki so še na dolgu za lansko leto ali celo bolj nazaj, naj poravnajo!

Hvaležni „Katoliški misijoni“

SLOVENSKI MISIJONARJI V ŠTEVILKAH

L. L. C. M.

Velikokrat kdo, ki se zanima za slovenske misijonarje, vpraša: Koliko jih pa imamo? Tudi pri drugih narodih zasledimo, da štejejo misijonarje. Že samo to dejstvo kaže, da so misijonarji vsakega naroda odlični predstavniki; saj o drugih poklicih in poslanstvih med izseljenci navadno ne navajamo, koliko je npr. zdravnikov, trgovcev, knjigovodij. etc.

Število misijonarjev nam je v nekem smislu merilo naše misijonske dejavnosti, naše pripravljenosti, sodelovati s Cerkvijo pri razširjanju krščanstva. Največ, kar moremo dati Cerkvi za to njeno največje poslanstvo po naročilu Kristusovem: Pojdite po vsem svetu in učite vse narode, je pač, da ji damo v to na razpolago naše brate in sestre, ki naj bi šli in učili... Drugo je, te naše Kristusove poslance zvesto spremljati v njihovem apostolskem, misijonskem delovanju, jih podpirati, sodelovati z njimi z vsemi naravnimi in nadnaravnimi sredstvi. Idealno je, ravnati po načelu: Eno storiti, drugega ne opustiti: Pošiljati misijonarje, eno, in sodelovati z njimi in Cerkvijo sploh, drugo. Seveda, če kdaj kaka skupnost v kakem času ne pošlje misijonarjev v svet, ker jih nima, ne bo radi tega misijonsko sodelovanje sploh opustila, ampak bo toliko bolj poprijela tam, kjer more: še vedno ji ostane drugi del gornjega načela v izvajanje: misijonskega sodelovanja ne opustiti... , ampak ga še pomnožiti.

Pri ugotavljanju, koliko misijonarjev ima kak narod, je treba pred vsem imeti pred očmi, **koga sploh štejemo med misijonarje**. Nekateri vzamejo pojem „misijonar, misijonarka“ zelo široko: misijonar jim je vsak, ki gre iz domovine kam drugam na apostolsko delo. Drugi že malo zožijo: misijonarji so tisti, ki gredo na delo v takozvane dežele tretjega sveta, ali še bolj omejeno, v dežele slabše razvitega krščanstva.

„Katoliški misijoni“ so že od prvega začetka pred več kot 50 leti kar se da omejevali pojem misijonarja: misijonarji so tisti izmed nas, ki z apostolskimi nameni širjenja Cerkve delujejo med ljudmi in v področjih, kjer Cerkev še ni dovolj zasidrana, ker se nje misijonsko poslanstvo tam še ni zadostno izvajalo. Priznamo, da je tudi v okviru te opredelitve možno marsikako, zlasti zgodovinsko pogojeno razlikovanje, ki vpliva na vprašanje, kdo je misijonar, kje je misijonsko delovanje. A ta definicija nas vsaj more varovati, da ne gremo prenaširoko. Vprašanje zase je tudi, ali moremo smatrati za misijonarje tiste, ki delujejo na področjih, kjer je prebivalstvo sicer krščanske, a ne katoliške veroizpovedi. Zlasti po II. vatikanskem vesoljnem zboru bi vključevanje že krščanskih, čeprav ne katoliških področij pod pojem misijoni bilo ne le žaljivo, ampak naravnost krivično, ker Cerkev priznava, da je krščanstvo, tudi če ni katoliško, Kristusova Cerkev; torej med temi ljudmi, v tistih krajih, ni misijonstva v našem pomenu besede, je pač apostolsko delo in delo za zблиževanje, za zedinjenje Cerkva.

Mohamedanski svet je nekrščanski svet, ker mohamedanci ne priznajo Kristusa za Boga-človeka in Odrešenika. Tudi judovski svet je nekrščanski

STATISTIČNA TABELA SLOVENSКИH MISIJONARJEV

DEŽELE	DUHOVNIKI		Bogosl.	Bratje	Redov- nice	LAIKI		Skupaj
	Red.	Škof.				Moški	Ženske	
Japonska	1				3			4
Formoza	1				3	1		5
Hongkong	1				1			2
Java					1			1
Vietnam	1							1
Tajska					2			2
Indija	4			5	5			14
Iran					1			1
Abesinija					1			1
Burundi	1				1			2
Uganda	3							3
Zaire				1				1
Kamerun				1				1
Togo	2							2
Čad					1			1
Ghana					1			1
Tanzanija	2							2
Mozambik	1							1
Zambija	4		1	1	1		2	9
Rodezija				1				1
J. Afriška Zv.	2			1	5			8
Madagaskar	4	5			5	1		15
J. Amerika					1		1	2
Skupaj:	27	5	1	10	32	2	3	80

PRIPADNOST

	Predvojni	Povojni	Skupaj
Jezuiti (duhovniki, bogosl. in bratje)	2 + 3	6 + 1 + 2	14
Salezijanci (duhovniki in bratje)	3	1 + 2	6
Lazaristi (duhovniki in bratje)	1	4	5
Škofijski (duhovniki)		5	5
Mis. Presv. Srca (duhovniki in brat)	1 + 1	1	3
Frančiškani (duhovnika)		2	2
Usmiljenke	3	7	10
Uršulinke	3	1	4
Oblatinje	4		4
Misij. zdravnice		2	2
Pomočnice vernih duš		2	2
Kanosijanke	2		2
Frančiškanke	1		1
Šolska sestra		1	1
Ostali iz raznih	4	15	19
Skupaj:	28	52	80

KAKO SO ODHAJALI

Izpred vojne tam:	28
Po vojni odšli:	
iz domovine	27
iz izseljenstva	19
iz zamejstva	
— Primorska	3
— Benečija	3
S k u p a j :	80

svet, ker judovstvo prav tako taji Jezusovo božanstvo in odrešeništvo. Zato bi širjenje Cerkve med mohamedanci in med judi bilo misijonsko delo. Toda, tu nastane vprašanje, v koliko je kak apostolski delavec v mohamedanskem in judovskem svetu res na delu za širjenje Cerkve med njimi... Zelo težko vprašanje, kadar je treba konkretno opredeliti značaj njegovega dejstevanja. „Katoliški misijoni“ so zaenkrat na stališču, da smatrajo za misijonarja, misijonarko tistega apostolskega delavca, ki se udejstvuje na apostolski način med pretežno mohamedanskimi prebivalci z namenom jih prej ali slej približati krščanstvu in Odrešeniku. Tu izvzemajo **Sveto Deželo**, ki je sicer po prebivalstvu večinoma judovska in mohamedanska, a je vendar kot zibelka krščanstva tako polna sledov Kristusa in tako posejana s pojavi živega krščanskega življenja, da je Cerkev dovolj vidna, da je krščanstvo dovolj navzoče in da je zato vsakemu, ki tamkaj živi, dana polna možnost približanja, vključenja, participiranja.

Nikakor ne moremo imeti za misijonsko delo v našem pojmovanju apostolsko delovanje med narodi v **Južni Ameriki**: Argentina, Čile itd., kjer je krščansko življenje ob pomanjkanju duhovništva zelo primitivno. Duhovniki se morajo zato sem priseljevati od drugod. Delovanje duhovnikov, redovnic in drugih apostolskih delavcev, ki prideje od drugod v dežele Južne Amerike, je pač vse hvale vredno apostolsko delovanje v pomoč Cerkvi in božjemu

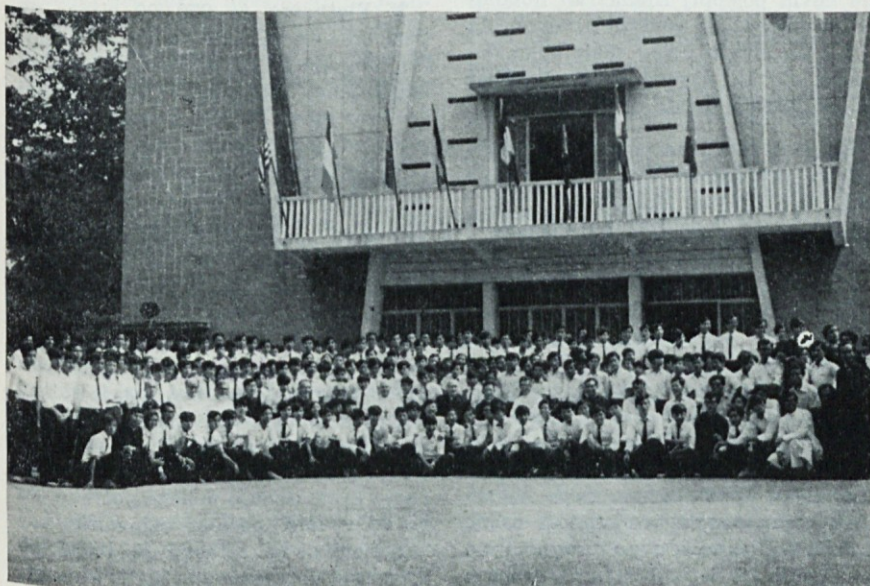
ljudstvu, ki se skoraj 100 odstotno zavestno in celo ponosno priznava ne samo h krščanstvu, marveč še bolj h katoliški Cerkvi. Zato razen apostolskih delavcev, ki se posvečajo pokristjanjenju maloštevilnih še primitivnih indijanskih rodov, kot so npr. v osrčju brazilskih, venezolanskih, ekvadorskih in kolumbijskih pragozdov, dalecev za božjo stvar v Južni Ameriki ne moremo šteti med misijonarje.

Drugo vprašanje pa je: **kdo je slovenski misijonar?**

Tudi v tem razločanju je veliko težav, čeprav bi človek na splošno lahko rekel: Slovenski misijonar je vsak, ki misijonari in je slovenskega rodu. A če, postavimo, ne zna slovensko, ali se ima bolj za člana druge narodnosti, četudi je sin slovenskih staršev, kot je primer nekaterih misijonarjev Slovencev iz Rezije in Beneške Slovenije, ki so bili vzgajani in šolani v docela neslovenskem okolju, odkar so šli z doma? Pa tisti, ki so sinovi in hčere slovenskih staršev izseljencev, pa se imajo za državljane rojstne domovine, ki ni Slovenija? Še posebej pa v primerih, kadar je le eden od staršev slovenskega rodu? So ti misijonarji slovenski misijonarji?

V teh primerih so Katoliški misijoni na široko odprli svoje misijonsko srce; zato štejejo zdaj med slovenske misijonarje dva duhovnika iz Beneške Slovenije, čeprav ne znata več slovensko; pa štejejo k slovenskim misijonarjem tudi štiri misijonarje po rodu iz ZDA, ki so tudi slovenske krvi, dasi jim je slovenstvo bolj ali manj tuje. A vsega je le šest takšnih primerov. Pri vseh drugih je njih slovenstvo povsem jasno in zanesljivo.

Med to vietnamsko mladino deluje kot vodja ustanove slovenski misijonar Andrej Majcen SDB.

PO MISIJONSKEM SVETU

V Gani so misijonske zdravnice, ki jih poznamo po sestrah Žužkovih, slavile 25-letnico svoje bolnišnice Sv. Družine in s. Silva zdaj v tej bolnišnici deluje. Obenem je bila blagoslovitev dveh novih zgradb za vzgojo bolniškega naraščaja. Misijonske zdravnice nimajo namen le pomagati deželam v razvoju, ampak predvsem vzgajati lasten zdravniški naraščaj, ki bo znal voditi dobredelne ustanove. Njihovo delo je daljnoročno, a kot tako velikega pomena. Ker so zidavo in opremo novih poslopij financirali holandski katoličani, je povsem naravno, da je bil pri slavju poleg zastopnika domačih oblasti navzoč tudi holandski veleposlanik v Gani.

Kako je zadnjega pol stoletja raslo število katoličanov v Afriki, najbolj nazorno kaže tale statistika:

1911 ...	2,107.774	katoličanov
1927	4,526.095	„
1951 ...	15,026.000	„
1961	25,915.513	„
1971	40,726.447	„

S tem nastajajo za afriško Cerkev problemi. Na eni strani nevarnost, da misijon zaide v triumfalizem in z njim v zvodeno krščanstvo; na drugi strani pa zaradi pomanjkanja misijonarjev in domačega klera nevarnost, da se katoliška skupnost začne drobiti v ločine. Če po prognozi po omenjenih štatistikah menijo, da bo l.

2000 v Črni Afriki 100 milijonov katoličanov, je pred nami strašče vprašanje: kakšen bo katolicizem teh 100 milijonov in kakšna bo številčno tako močna mlada Cerkev. Samo pod tem uvidom gledano, je več kot jasno, kako površne in lahkomišelnosti so trditve: Pustimo Afriko Afrikancem, misijonarjev ni več treba! Nasprotno: papeži že dvajset let prosijo za naglo in izdatno pomoč. Morda nas bo zgodovina obsodila, da nismo spoznali znamenja časa.

V Vietnamu je 250.000 sirot; 20 tisoč od njih ne vedo za očeta. V okolici Saigona je 125 sirotišč, ki so prenapolnjena. Vsaka hiša hrani od 500 do 1500 otrok. V taki prenatrpanosti je nered razumljiv, pa tudi epidemije. Med begunci, ki jih je čez en milijon, je 40 000 manj kot dve leti starih. Zato se je v Evropi začela med mladino in otroki akcija, ki ji pravijo Hoa Binh, kar pomeni Mir, da bi z njo pomagali tem sirotam.

V Indiji so med misijonarji izvedli anketo glede odnosov do sodobnega misijonskega dela. Misijonarji so pri anketi v veliki večini sodelovali. Odgovori pa so jih razdelili v tri skupine. V prvi so večinoma starejši misijonarji, ki ne uvidijo nobene potrebe, da bi se v misijonskem delovanju kaj spremenilo. Po njihovo je treba po dosedanji poti naprej in utrjevati mla-

do Cerkev. Drugo skupino sestavljajo predvsem vodilne misijonske osebnosti. Med njimi so škofje, redovni predstojniki, voditelji večjih akcij. Ti misijonarji so potrebnost po reviziji misijonske dejavnosti čutili že pred vatikanskim koncilom. Odrpti so za iskanja, vprašanja, nove poglede. A v praktičnem delu so tako „angažirani“ v svojih akcijah, da se njihovo konkretno delo komaj kaj spreminja. Tretjo skupino pa sestavljajo misijonarji, ki gledajo v bodočnost. Niso samo mladi, tudi starejši zelo globoki in izobraženi možje, trpe zaradi otrdlosti misijonskega dela. Živo so prepričani o nujnosti novih prijemov in zato tudi novih pogledov na misijonsko delo.

Anketa je dala škofom misliti; začeli so sicer previdno in počasi, a vendarle skupno reševanje problemov: škofje in misijonarji.

Ugandski prezident Idi Amin je prepovedal dve sekti: adventiste in Jehovine priče. Istočasno je izjavil, da bo tudi zanaprej podpiral tri verske skupine: muslimane, protestante in katoličane.

Deset fantov „Kelpingovih sinov“ se je odločilo, da za tri leta zapuste udobje in kariero ter gredo v Abesinijo graditi gobavsko naselje. Ustanova je zdaj dograjena. Ni samo bolnišnica s 170 posteljami, marveč inštitucija, kjer se redno zdravi 10 000 gobavih; tu so šole za gobavske otroke, delavnice za proteze, za ročna dela, ki zaposlé bolnike, zraven pa seveda še vse sanitarne naprave. Upravičeno so desetorico teh fantov nazvali „pionirje ljubezni do bližnjega“.

Mobutu, predsednik Zaire, je pri sprejemu pronuncija msgr. Lorenza Antonettija izjavil, da je pripravljen

sodelovati s Cerkvijo za iste ideale. Pronuncija je prosil, naj izroči njegove pozdrave sv. očetu in želje za apostolski prospeh po vsem svetu, posebej v Zaire. Če niso samo lepe besede, kaže, da je napetost v Zaire med Cerkvijo in državo mimo. A razmere še dolgo niso urejene.

Mozambik še vedno vre. Že deset let dela za osvobojenje svoje domovine osvobodilna organizacija domačih zamorcev. Položaj je izredno težak. Tudi za Cerkev. Mozambik ima 7 milijonov prebivalcev, katoličanov je že en milijon in 300 tisoč. Misijonarjev je sicer 580, a na žalost je med njimi samo 35 domačih duhovnikov. Nekoliko upanja za domači kler daje dejstvo, da je bogoslovcev 78 in v malem semenišču 850 dijakov.

Na Oceaniji so se škofje odločili za stalni diakonat. Pogoji zanj so: poročeni možje, nad 35 let, na dobrem glasu; opraviti morajo štiriletan študij. Preden so sprejeti v „semenišče“, morajo biti vsaj dve leti katehisti ali v podobni misijonski službi. To bo verjetno napotek tudi za ostale misijonske dežele, kjer je veliko pomanjkanje duhovnikov.

Nepal je poddržal 15 misijonskih bolnišnic. Uslužbenci smejo ostati v službi, če hočejo. Med temi bolnicami sta dve gobavski naselji.

Čad, država v osrednji Afriki, je šla za zgledom Zaire. Gre za „afriško pristnost“. In ena zelo potrebnih stvari je po mnenju vlade ta, da se vsa krščanska imena zamenjajo s starimi afriškimi imeni. Za vse javne delavce je predpisan poseben obred „posvečenja“. Več protestantskih misijonarjev je zaradi protesta proti tem novotarijam že moralo zapustiti državo z družinami vred.

Tudi v Jemenu se je začelo. Misijonarjev sicer ne izganjajo. A država je redovnicam odvzela šole; tako je iz Južnega Jemena odšlo z misijona 11 redovnic iz Verone, ker pač niso imele več šol, tudi ne možnosti, da bi še naprej učile.

Dominikanci so pripravili prvi misijonski kongres za svoje redovnike. Zbralo se jih je 250. 15 odstotkov vseh dominikancev dela v misijonih. Zato zanima ves red, kako izpolnjujejo misijonsko nalogo. Referati in razgovori so obravnavali: Obnova misijonske zavesti in modernizacija te zavesti v redu samem; Vračanje redovnih misijonskih poklicev v narode, kjer žive; Odnos do škofij in do drugih misijonskih ustanov. Nazadnje so sklenili, da bodo imeli tak misijonski kongres vsakih pet let. Pobuda, ki naj bi jo posneli vsi redovniki, ki sodelujejo pri misijonski akciji.

Na Madagaskarju pripravlja sinodo p. Lupo SJ. Zelo poudarja, kako potrebno je tudi na Madagaskarju ekumensko gibanje, kajti razkol med protestanti in katoličani se je na Madagaskarju še posebej zaostрил. Tako so kristjani sami ovira, da ne pridejo v Cerkev tisti, ki jo resno iščejo. Treba bo vztrajno delati, da se ta rana zaceli.

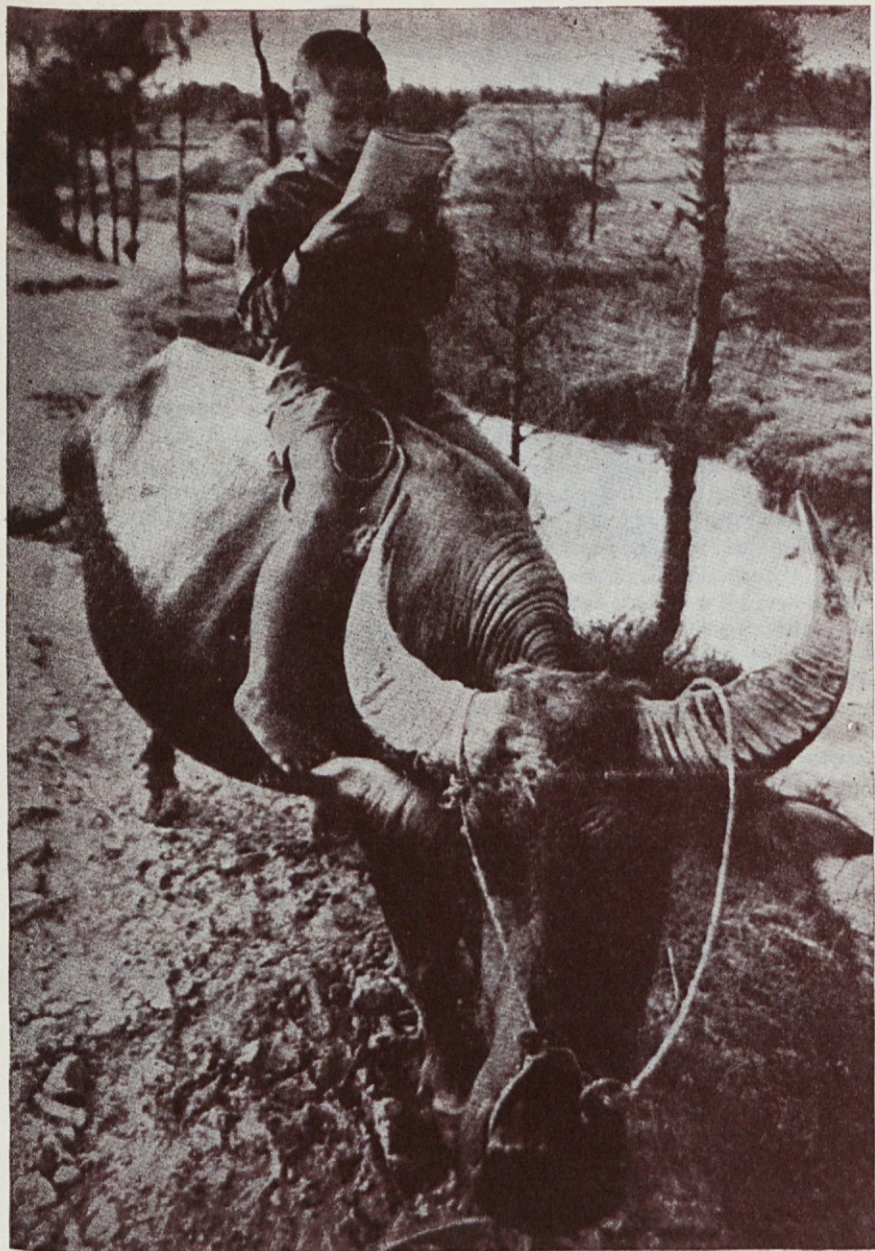
Kardinal Malula v Zaire je na lanskem osmem teološkem tednu zavzel zelo resno stališče, da morajo takoj vključiti laike v pastoralno delo. To da so v preteklosti duhovniki preveč monopolizirali zase. In če zdaj prevzamejo laike v pomoč, ni to nekako razdeljevanje kleriških dolžnosti, ampak

vrnitev laikom tiste nujne svobode, da tudi oni izvrše svojo nalogo, svojo dolžnost, svojo odgovornost. „Duhovniki morajo nujno verovati v delovanje Svetega Duha v srcih laikov. Zato morajo biti pripravljeni, da pobude laikov sprejmejo in jih podpirajo.“ Kardinal se zaveda, kako je včasih težko teorijo prevesti v življenje. Zato je dal čisto konkretne smernice. Cele župnije je treba izročiti v vodstvo laikov. Ti morajo opraviti triletno šolo in dokazati, da so za odgovornost usposobljeni. Te laike nastavi škofija in to ne samo v kakšnih majhnih postojankah, ampak v velikih župnijah, kjer je morda do zdaj deloval duhovnik. Duhovniki se bodo posvečali čisto duhovnemu delu, tistemu, ki ga more opravljati samo duhovnik. Laiki, voditelji župnij, bodo sodelovali na dekanijskih konferencah in morajo imeti isto mesto kot duhovniki. Vsi problemi, ki bodo ob tem nastali, spadajo v reševanje škofije. Pri tem pa ostali verniki ne smejo pozabiti na delo, ki so ga opravljali že dozdaj: skrb za bolnike, uboge itd. Ta načrt, kot pravijo: „preroški načrt“ kardinala Malule se mora začeti izvajati letos septembra.

V Indiji je povsod, kjer se je zaradi suše pojavila lakota, cena živilom poskočila za tisoč odstotkov. Istočasno se indijska vlada ukvarja z obsežnim načrtom, kako zaščititi tigra. L. 1930 so našteali še okoli 40.000 tigrov, zdaj pa jih je baje samo še 2600. Glavni razlog: džungle se krčijo. Zato mislijo ustvariti nekakšne narodne parke, kjer bodo tigri pod državno zaščito.

Fogled po misijonskem svetu nam nudi sončne in senčne strani. Žal je senčnih več. Radi bi pomagali. . . Poleg odhoda v misijone, poleg darovanja za misijone imamo še eno misijonsko velesilo: molitev in trpljenje za misijone. Ali jo izrabljamo?

naši misijonarji pišejo

AFRIKA

V Tanzanijo se je spet vrnil sin slovenskih ameriških naseljencev oče EDVARD ROBERTS in nam je 16. decembra lanskega leta pisal sledeče:

„Za novo leto Vam želim zdravja, miru in sreče. Spet sem nazaj v Afriki in to že tretjič. Prišel sem domov novembra 1972, da sem bil pri mami zadnji mesec njenega življenja na zemlji. Umrla je 18. decembra 1972. Potem sem bil z očetom do prve polovice julija, ko sem zapustil Združene države in se vrnil v Tanzanijo. Semkaj sem prišel začetkom oktobra in sem bil določen za nov misijon.

Cerkvica v Makenekene v misijonu o. Čuka, ki jo je pred kratkim zgradil in je bila blagoslovljena 3. XII. 1974.

Kot prej delujem med rodом Masaja. Ta rod je prvi zvedel za veselo oznanilo, od vseh, ki so v deželi. A kraj, kjer delam, je še neobdelana ledina, kar zadeva oznanjanje evangelijskega. Skušamo delovati kar neposredno. Gremo v masajsko vas, prosimo za sestanek s starešinami vasi in jih vprašamo, če žele čuti kaj o Bogu. Redkokdaj odklonijo. Ko si izmenjavamo misli o Bogu in oni podajajo svoje pojme o njem, mi pa naše krščanske, tudi o Sinu Kristusu, jih povprašamo, če žele še kaj več zvedeti. Navadno so kar zadovoljni in tako se vpeljemo, da moremo redno prihajati mednje.

Seveda nastopijo razne težave, a vedno skušamo spet najti pot do oznanjanja božje resnice.“

V isti deželi kot Roberts deluje tudi bolj znani EMIL ČUK, beneški rojak. Tudi od tega nam je zadnje pismo z dne 5. decembra 1973:

„Delo in težave zadnjih mesecev so me zelo utrudile, izčrpale. Šele sedaj počasi spet prihajam k sebi. Ne morem vsega popisati v tem kratkem pismu, le na kratko naj omenim to in ono:

Maja, junija in julija sem potoval po misijonu in blagoslovljal hiše, zraven pa tudi malo potegnil za ušesa nekatere malo zveste kristjane. Pozvedoval sem tudi za podatki, ki bodo služili izpopolnitvi moje dušnopastir-

ske kartoteke in mojemu zemljevidu katoliških družin, ki ga pripravljam.

V avgustu sem porabil veliko časa za izdelavo opeke: nad 18000 kosov. Naredili smo jih z roko za cerkev v Makenekeni, ki je oddaljena 8 km od središča misijona. 3. septembra smo že položili tej cerkvi temelje. 20. oktobra pa smo z gradnjo končali. Slovesno smo cerkvico blagoslovili 3. decembra. Vesel sem bil tega podviga, kajti koliba, v kateri smo prej imeli mašo, je bila bolj revna kot betlehanski hlev...

Istočasno ko sem to delal, sem pripravljaval intenzivno okrog 80 katehumenov in novokrščencev na prejem zakramentov. Koncem oktobra in v začetku novembra sem nato krstil 15 odraslih katehumenov in podelil 71 dušam prvo sveto obhajilo. 2. decembra pa je prišel generalni vikar škofije, da je podelil sveto birmo 79 vernikom. Ta mesec me čaka popravilo strehe v poslopju, ki služi za šolo in kapelo v Kinegi, ki jo je bil zelo poškodoval požar v preteklem juniju.

Prisrčen pozdrav dobrotnikom in prijateljem!"

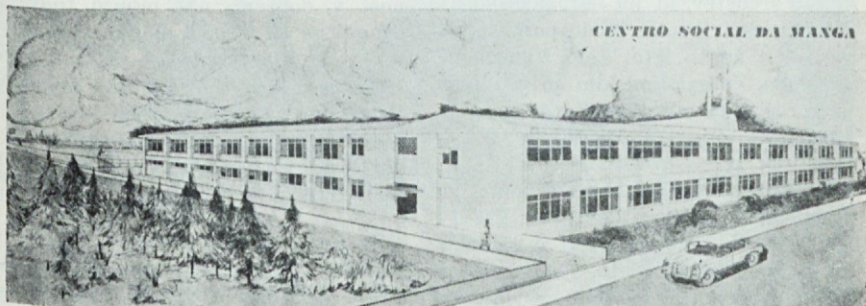
29. januarja letošnjega leta pa nam je iz Mozambika pisal tudi primorski Slovenec o. LOVRO OŠNJAK FSCJ. Poda lep pregled svojega misijona in dela.

Misijonar Lovro Ošnjak in spodaj načrt za novi socialni center v njegovi župniji.

„Kakor sem Vam obljubil v zadnjem pismu, Vam tu podajam nekaj podrobnosti o mojem delokrogu.

Imam predmestno župnijo s 26.000 prebivalci, v kateri so naseljeni predvsem črnci iz notranjosti dežele; nekateri so prišli, da se umaknejo gverili, drugi pa s trebuhom za kruhom. Ne morem pisati mnogo o razmerah, kajti je vse zelo zapleteno, pa tudi ni mogoče pisati o tem, čeprav bi imel člo-

vek veliko povedati. Moramo zelo paziti, če se hočemo ohraniti pri delu med domačini.

Moje duhovniško delo se razvija predvsem na dveh področjih. Med verniki si prizadevam, da bi njih verovanje in življenje spravil v skladje s koncilsko obnovo, da bi bolj avtentično krščansko živeli. Druga plat mojega delovanja pa je v socialnem pogledu. Tisoči pribežnikov potrebujejo takojšnjo pomoč: treba jim je poiskati primerno zaposlitev, dobiti stanovanje, poskrbeti za hrano, in sto in sto drobnih zadev zanje urediti, v tej njihovi borbi za obstanek. Kajpada je misijonar tisti, na katerega se najprej obrnejo.

Poleg župnišča imam še socialno pisarno, ki pa je povsem nezadostna spričo vsakdanjih iskalcev pomoči. Nujno moram graditi novo, večje poslopje, v katerem bo ne le možno sprejemati vse, ki pridejo iskat pomoči, ampak tudi izobraževati nevedne: žene učiti šivanja, kuhanja, nege otrok, moške pa v večernih urah izobraževati v vsem potrebnem; mladini tudi želim posredovati poštenega razvedrila. Načrt za stavbo, ki naj bi vsebovala prostore za vse to, je že izdelan in potrjen od občine.

Kot lahko vidite iz priloženega črteža, zadeva ni malenkost in bo terjala veliko sredstev, ki jih kajpada skoraj nič nimamo. Gradili bomo postopoma in začeli že to leto. Zelo Vam bom hvaležen, če misijonskim prijateljem priporočite ta misijonski podvig v pomoč!“

Iz Južne Afrike imamo pošto iz Transvaala, od o. FRANCA BRATINE FSC, ki nam je pisal v začetku decembra lanskega leta. Tako kot vsi drugi misijonarji se tudi on najprej

zahvaljuje za poslani denarni prispevek:

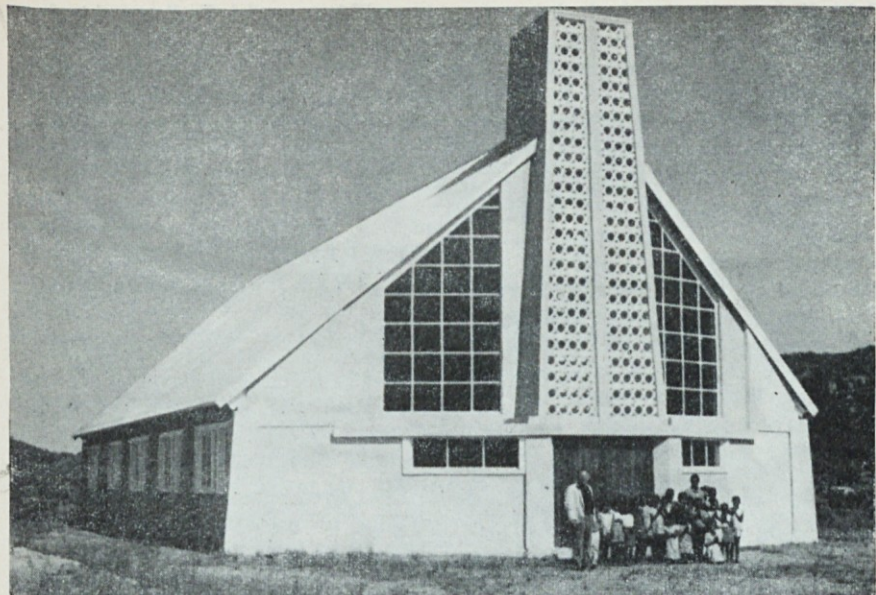
„Najprej se Vam in vsem misijonskim prijateljem iz vsega srca zahvalim za velikodušne darove! Zares se čudim Vaši iznajdljivosti in vztrajnosti pri zbiranju darov! Bog naj Vam vse poplača z nebeškimi darovi!

Vsak cent nam prav pride! Prav sedaj imam težave s svojim starim avtom. To je mali tovornjak in ima tudi močno podlago za naše ceste, a ima tudi svoje slabe strani. Skušal ga bom kaj izboljšati.

Kaj naj Vam poročam? Veliki sovražnik Boga in vere ter dela za zveličanje duš je tudi pri nas razpredel svoje mreže. Posebno očitno je upadanje prejema zakramentov. Tudi dviganje življenjske ravni ni vedno v duhovno korist, ker je blaginja dobra zemlja za materialistično usmerjenost. Črnci so že po naravi zelo nagnjeni k materializmu in sebičnosti. Sicer pa verujejo v posmrtno življenje in v Boga Stvarnika in se zatekajo k dušam prednikov. A vsa ta vera je le za svetne dobrine: za odvrnitev nesreč in bolezni, za dež in dobro letino, dostikrat tudi za uničenje pravih ali le namišljenih sovražnikov. Sicer pa tudi Evropejci in drugi niso vcliko boljši. Mi naše ljudi vedno opozarjamo, naj molijo za stanovitnost v dobrem, naj molijo tudi za druge, ne le zase. A koliko to pomaga, ve le Bog. Dobe se pa tudi lepe krščanske duše, ki so vedno pripravljene za vse dobro, tudi prenašati vse težave radi Boga, se ravnati po postavah in predpisih ter po naših opominih.“

Iz kraja White River je pisal oče ALBIN KLADNIK iste družbe in sicer pravtako v začetku decembra.

Spet je v črnski naselbini o. Albin Kladnik FSC zgradil cerkev, ki jo vidimo na sliki.
Spodaj je isti misijonar s svojimi novokrščenci.

Zahvaljuje se za poslani denar in sporoča, da ga je oddal tudi o. Brattini in bratu Pozniču, seveda ne osebno, ampak poštno, kajti on je od nji-ju 200 milj daleč proč, dočim sta ona blizu skupaj. O svojem delu pa tole poroča:

„Pred mesecem dni sem krstil 42 poganov, to nedeljo pa bodo še ostali prejeli ta zakrament prerojenja. S tem raste župnija in delo in skrbi... Po dolgem času in nemajhnih težavah sem končno dokončal cerkev za črnce v tej vasi. Je pa zares lepa za naše razmere. Celo zvonik ima in zvon v njem, edini daleč naokrog. Čeprav že mašujem v njej, vendar še ni bila javno odprta in blagoslovljena. V začetku prihodnjega leta (1974) bom povabil škofa, da jo pride blagoslovit. Se že pripravljamo na

O. Albin Kladnik krščuje...

ta veliki praznik! Tudi pevski zbor se pridno uči. Ne veste, kako lepo zapojó zulu mašo. Za misijonsko nedeljo so peli tu v mestu za bele vernike. Ljudje so bili vsi ganjeni. Taka doživetja tudi mene razvesele.“

Končno se nam je oglasil od te triperesne deteljice sinov Presv. Srca v Južni Afriki tudi tretji listič, brat VALENTIN POZNIČ, ki je najdlje tam. Pisal nam je aprila in novembra lani iz Glen Cowie.

„Veliki teden smo slovesno praznovali, vsak dan je bila cerkev polna vernikov. V soboto zvečer je bilo med mašo 36 odraslih krščenih.“

Pred dvema tednoma smo pokopali tukaj na postaji našega duhovnika domačina. Imel je tvor na možganih. V Pretoriji so ga operirali, a ni več prišel k zavesti po operaciji in je po dveh tednih umrl. Za naš misijon je to velika izguba, ker je bil zelo vnet in pobožen duhovnik. Upamo, da bo v nebesih izprosil namestnika.

Srčna hvala vsem dobrotnikom za pomoč! Zdaj, ko nam je naša vlada vzela farmo, bomo pri svojem delu bolj odvisni od dobrotnikov. Noben belec namreč ne sme posedovati zemlje tam, kjer so naseljeni in vodijo črnici. Pustili so nam le nekaj malega za vrtiček, nekaj sadnega drevja in par njiv. Misijon ima namreč zdaj že precej poslopij in so nam že z njimi pustili precej zemljišča. Tudi bolnišnico so nam zaenkrat še pustili. Šolska poslopja so nam pa odvzeli, kajti pod novo vlado smejo biti le državne šole. Zanašamo se na Boga, da nam bo kako pomagal. Misijonsko delo gre kljub vsemu kar dobro naprej. V septembru so birmali okrog 300 oseb. Letos zidamo

Naša misijonarka s. Ksaverija (levo zgoraj) v družbi pomožnega škofa iz Johannesburga in njihovega misijonarja. Na škofovi levisi je učitelj državne srednje šole, katoličan.

že drugo podružno cerkev, kar so nam omogočili nemški katoličani.“

Uršulinka s. KSAVERIJA LES-JAK OSU se je na praznik Kristusa Kralja iz Randfonteina v Južni Afriki oglasila:

„Vaše nepričakovano pismo s priloženimi čeki me je naravnost presnetilo in zelo razveselilo. Razmere v svetu so se spremenile in finančne krize naraščajo, zato tem bolj cenim Vaše plemenito delova-

nje v pomoč slovenskim misijonarjem. Sprejmite Vi in vsi dobrotniki mojo srčno zahvalo!

Z veseljem pozdravljam zlati jubilej Katoliških misijonov! V koliko srcih so zaneli plamen ljubezni do misijonov, prižgali lučko misijonskega poklica, vzbudili pogum za žrtve v rast kraljestva Kristusovega na zemlji.

Katoliški misijoni so močna vez, ki druži slovenske misijonarje širom sveta. Po njih se seznanjamo z deže-

lami, kulturo in običaji številnih narodov in z napori in uspehi oznanjanja božje blagovesti.

S Katoliškimi misijoni sem se srečala že v okviru domače hiše. Vcepili so mi ljubezen do misijonov. Z zanimanjem sem sledila posameznim misijonarjem, ki so zamenjavali domovino za tujino zaradi Kristusa. O Poderžaju sem osebno želela srečno pot, ko nam je tako lepo govoril o Indiji pred svojim odhodom tja.

Prav iskreno pozdravim sleherni številko lista tudi sedaj in zdi se mi, da poznam vse slovenske misijonarje in misijonarke, saj nas včasih ista vez ljubezni; pomagajo mi ohraniti tudi slovensko besedo in seznanjajo me z vesoljnim občestvom Cerkve.

Katoliškim misijonom želim ves božji blagoslov tudi v bodočnosti!

Naj Vam sporočim veselo vest, da smo po 20 letih molitve končno zmagali in prejeli dovoljenje za zidavo šole v novem črnemskem naselju. Vse je sedaj v rokah našega škofa. Nadškof v Natalu bo konec tega leta vse katoliške šole izročil državi. Vzdrževanje šol terja ogromne vsote.

Eno šolsko leto še lahko ostanemo na dosedanjem mestu. Zdaj se vrše seje. Vsaka škofija sama zase odloča glede katoliških šol. Ko se kaj odloči glede naše, Vam bom takoj sporočila.

14. oktobra 1973 je naš misijon doživel veliko slavnost. Novi pomožni škof domačin iz Johannesburga msgr. John Butelezi je prišel birmovat. Zamorec ima rad praznovanja in slovesnosti. Novega škofa so veličastno sprejeli. Najeli so vaško godbo in ga slovesno spremili v cerkev Naše Afriške Gospe. Skoraj 300 birmancev ga je pričakovalo. Zelo potrpežljiv, ljubezljiv in preprost, da si je osvojil ves misijon.“

Od štirih slovenskih oblatinj v Južni Afriki imamo to pot tri pisma od s. ELIZABETE POGORELC, iz Reismaaka, tudi v Južni Afriki. Prvo pismo je z dne 16. decembra 1973:

„Gotovo ste kaj čuli po radiu, da hoče naša vlada črnska plemena pridobiti. Zamorcem so dali vse šole, celo univerzo, da se izobrazijo in urijo v vseh znanostih in spretnosti in da se bodo lahko v bodoče sami vladali. V našem Reismaaku, ki je državni rezervat za domačine, so ljudje iz različnih plemen. A v kratkem času mora ta mozaik oditi drugam. Prva skupina, z vsem preskrbljena od vlade, je odšla že v juliju, nekaj čez 200 oseb. V oktobru je odšla druga skupina, okrog 160 oseb, ostane jih še kakih 700, ki bodo odšli do konca januarja 1974, če se ne bo kaj zavleklo. Ljudje so po eni strani žalostni in s težavo zapuščajo svoje kraje, tudi ker so se že navadili na nas in so bili z nami kot ena družina. Mnogi žele, da bi šle z njimi, kar pa ni mogoče, ker manjka duhovnikov, bratov in sester povsod. Za zadnjo odpravo ljudstva bomo šle tudi me v naš osrednji misijon; tu bo ostal samo še duhovnik domačin, tako dolgo, da uredi vse glede imovine misijona, zraven pa bo kajpada naprej oskrboval šest zunanjih postaj na misijonu, dokler mu bo to mogoče.

Dozdaj še ni znano, ali vsaj nam ne, kaj nameravajo s krajem. Pravijo, da ga bodo preuredili za turizem, morda bodo napravili tu živalski park, zopet drugi govore, da mislijo kopati rudnike, predvsem za pridobivanje bakra.

Šolo smo kajpada zaprli; ob koncu je imela 260 otrok. Vsak je prejel ob slovesu majhen spominek od nas. Starejši učenci to obžalujejo. Lepo so študirali. Od 30 učencev 4. razreda so vsi izdelali z dobrimi uspehi.“

Naslednje pismo, še vedno iz istega kraja, s konca januarja nam pove sledeče:

„Smo v času selitve, vse na državne stroške. Tu smo navadno vajeni na vročino, zdaj pa dežuje že dva tedna kot iz škafa. Koče naših ljudi niso tega imena vredne: postavljene so iz slame, bičja in grmičja, ometane pa z ilovico. A ta dolgotrajni dež vse izmije; ker tudi streha ni nič bolje narejena, so v koči kot bi bili na prostem. Kolikor moremo, tem ubogim ljudem pomagamo z obleko in hrano.“

Tretje pismo z dne 16. februarja letos, je še vedno iz istega kraja:

„S selitvijo ljudstva gre bolj trda. Vlada jim sicer pomaga, a le nastopijo razne težave. Včeraj se je odpravilo 250 ljudi. Občudujemo njihovo vdanost v božjo voljo. Glede nas še nismo prejele nobenega uradnega naznanila, kaj mislijo. A kot sem Vam pisala, me sestre odidemo kmalu za zadnjo odpravo ljudi, vendar ne za njimi, ampak na drugo delovno področje, ki nam ga bo določila družba. Selitev je precej zakasnilo veliko deževje, kakor ga v Južni Afriki ne pomnijo, ker je povzročilo poplave, te pa razdrte ceste ter železniške proge.

Hvala lepa vsem dobrotnikom za pomoč, ki ste mi jo poslali, saj nam v teh negotovih časih res prav pride, bolj kot kdaj prej.“

Poročila misijonarjev nam njihovo delo, uspehe in težave približajo; če komu v misijonih, bi radi pomagali slovenskim misijonarjem in misijonarkam, saj so naši bližnji. Rojaki! Prispevajte v sklad vseh slovenskih misijonarjev pri „Katoliških misijonih“, ki skrbe, da noben misijonar ne ostane pozabljen!

Slepa dobra katoličanka iz misijona Keimoes, kjer deluje s. Vincencija Novak, in njen soprog.

Iz Paragvaja smo od šolske sestre FRANČIŠKE FLAJŠMAN prejeli sledeče zanimivo pismo:

„Prav lepo se zahvalim za novo pomoč 187.000 pesov. Naj dobri Bog stoterno povrne Vam ter vsem, ki so k tej vsoti pripomogli. V veliko veselje mi je Vaša pošiljka, saj mnogi med mojimi bolniki nimajo nobene paze za zdravnika.

S. Tobija ni več pri nas, pač pa je premeščena v Argentino v Laísi. Zelo težko je zapustila naš misijon, ker je vse življenje delala med Indijanci. Saj je bila prva med našimi Slovenkami, ki smo tukaj pričele orati ledino. Vsakega Indijanca je poznala ter je vsakemu pomagala, kjer je mogla, tako da jo vsi pogrešamo.

Zadnji čas smo veliko popravljali naš misijon. Staro slamnato streho smo zamenjali z novo iz pločevine. To je bilo že nujno, ker nam je ob deževju že na vseh krajih tekla voda v stanovanje; posebno prijetno je bilo ponoči, kadar nas je na lepem iznenadila ta prha. Našo šolo so povečali. Ima dva nova razreda. Do sedaj smo imeli štirirazredno osnovno šolo, sedaj bo šestrazredna. Zato so nam poslali v pomoč dve sestri, obe Paragvajki. Prizidali smo tudi dve sobi za goste. Čeravno živimo sredi gozdov, vendar pride veliko ljudi na obisk v naš misijon, posebno v počitnicah. Pridejo, da si odpočijejo od mestnega vrvenja in ropota. Tudi predsednik republike general Strössner nas večkrat preseneti s svojim obiskom. Tako dobro se počuti v našem preprostem misijonu, posebno rad gre s svojimi spremljevalci k reki ob misijonu.

Poleg ambulante za zdravljenje imam še majhno sobo s 3 posteljami za težje bolnike. Nameravamo zgraditi še dve sobi, ker je bolnikov vedno

več in jih nimam kam dati. Naši Indijanci že spregledujejo in ne verjamejo več kot prej čarovnikom; več in več jih hodi v ambulanto. Tudi nekateri od naših 11 čarovnikov že prihajajo k nam na zdravljenje. Ko takole čarovnika vprašam, kako da se pride k nam zdraviti, saj vendar oni druge ljudi zdravijo, mi odgovori: „Ne verjamem v moje čarovnije, a živeti moram...“ Indijanci morajo čarovniku, ki bolnika zdravi, plačati v denarju, v hrani ali pa z domačo živaljo. Če pa bolnik umrje, mu seveda ničesar ne plačajo.

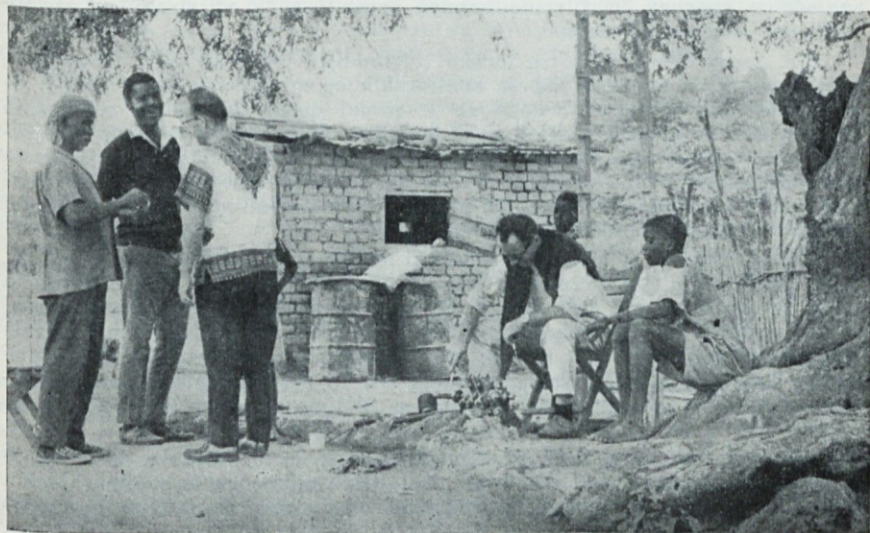
Ker živimo med gozdovi, pride v našo bližino veliko kač. Ko grem v indijansko vas obiskovat bolnike, me med potjo večkrat pozdravi kača. Zato se vedno oborožim z gorjačo in si obujem gumijeve škornje. Do zdaj sem imela srečo, ker me nobena kača še ni napadla. Večkrat se kače skrijejo v naše stanovanje. Četudi nisem ravno med pogumnimi, sem do zdaj že dve ubila. Neko nedeljo nas je v naši kapeli med mašo pozdravila rdeča, zelo strupena kača korral imenovana. V kapeli je nastala panika. Počakali smo s sv. mašo in Indijanci, prav spretni v tem poslu, so jo brž ubili. Ubogi naši Indijanci, ki hodijo bosi in spe na tleh v odprtih kočah! Večkrat pritečejo v misijon, ker jih je picila kača. Injekcija proti piku je brž pri roki. Vsak, ki pride vsaj 24 ur po piku, se reši.

Nekateri starejši Indijanci so prav trdoživi in nočejo sprejeti naše vere. A pred smrtjo se omehčajo in prosijo za krst. Zanimivo, da potem mirno in srečni umro, brez smrtnega boja in z nasmejanim licem. Ker sem mnogo let delala v bolnišnici, sem lahko večkrat videla, kako so nekateri v težkem boju zapuščali ta svet. Kakšna sreča in milost je krst ob zadnji uri!“

Še dve slike z misijona o. Lovra Tomažina D.J., katerega je ali bo večina bralcev „Katoliških misijonov“ v teh mesecih osebno spoznala. Zgoraj o. Tomažin med katoliškimi fanti, spodaj pa isti popravlja del nekega stroja.

MISIJONSKI OPAZOVALEC

Bivši salezijanski brat JOŠKO BEVC, ki je bil dolga leta na delu v Siamu (Tajska), je od svojega povratka v Evropo radi bolehnosti nastavljen kot nekak misijonski mentor obiskovalcem salezijanskega muzeja v kraju Colle v Italiji. Od tam od časa do časa piše Katoliškim misijonom, da se zahvali za pošiljanje lista. V zadnjem pismu je ob zaključku jubilejnega letnika izrazil željo, „da bi mogli kmalu nadaljevati z izdajanjem našega lista tam, kjer mu je pred petdesetimi leti tekla zibelka...“ Res dvakrat pobožna želja, ki se ji v polnosti pridružujemo. O sebi misijonar pravi, da je še vedno pri istem misijonskem delu v zaledju in da je prav vesel, ko more zlasti misijonarju Majcenu v Vietnam od časa do časa poslati kako pomoč, ki jo prejme od obiskovalcev muzeja.

Ker misijonska zdravnica s. TEREZIJA ŽUŽEK še ni dobila nove nastavitve v kakem misijonu, ji bo toliko lažje priti vsaj za nekaj mesecev k mami v Buenos Aires, katera je malce obolela in ji bo veliko lažje, če ji od treh zdravniško izobraženih hčera ena pride malo na pomoč. Zato Slovenci v Buenos Airesu veselo pričakujemo, da se med nami prikaže vedno nasmejani obraz dobre misijonske zdravnice s. Rezke.

Zadnjič smo imeli srečo, da smo naleteli na gospoda PAVLA FAJDIGA, ki je bil po službenih opravkih po več deželah Azije, pa je obiskal tudi nekatere slovenske misijonarje, med njimi predvsem dr. Janeža na otoku Formozi. Saj je obiskovalec veliko lepega o tem srečanju z misijonskim zdravnikom že objavil v časopisu, a misijonski opazovalec je v osebnem razgovoru z njim razvidel njegovo veliko občudovanje osebnosti in dela dr. Janeža pa izrednega slovesa, ki ga uživa le-ta po deželah Daljnega Vzhoda. Ker je gospod marsikaj iz svojih misijonskih opazovanj in srečanj filmal, bo treba v bodoče to zakladnico spoznav in filmske kamere izrabiti tudi od strani prijateljev misijonov, zlasti dr. Janeža.

Dr. Janez Janež, ki je za lansko veletombolo v pomoč vsem slovenskim misijonarjem dobavil dva zaboja misijonskih spominkov, je za prihodnjo že zdaj začel „funkcionirati“, kajti že je poslal ducat tako lepih religioznih barvnih slik na kitajski svili, kot jih še nismo mogli nuditi misijonskim prijateljem. — Prav tako sta tudi misijonarki s. Anica Miklavčič ter s. Ernesta Kosovel poslali številne kitajske slikanice na svili. Če se bodo še nekateri drugi misijonarji tako potrudili, bomo ob prihodnji veletomboli spet lahko razveselili številne družine z misijonskimi predmeti.

Zvedel smo, da je umrl znani indijski misijonar o. LOJZE DEMŠAR S. J., ki je pred letom dni z žalostjo moral zapustiti Bengalijo radi boleznj na sreču; zdravniki so mu dali upanje, da se v domačem zraku in počitku vsaj za silo pozdravi in se vrne nazaj med svoje „ovčice“... A blagemu misijonarju Bog povratka ni namenil, ampak ga je poklical k sebi po plačilo. V prihodnji številki bodo Katoliški misijoni posvetili sestavek pokojnemu misijonarju v spomin, tako je zvedel opazovalec. Molimo za večno srečo pokojnega misijonarja.

Umril je tudi univ. prof. dr. Ignacij Lenček, ki je bil že v domovini in kasneje v Argentini zvesti sodelavec „Katoliških misijonov“ s svojimi klenimi in toplimi članki in duhovnimi mislimi. Tudi on zasluži našo molitev za dosego Kristusovega plačila!

Malgaški misijonar ROK GAJŠEK CM se je tudi odpravil v domovino, a upamo, da ne na zdravljenje, ampak samo na počitek in obisk. Ker je bil malo pred njim tam misijonar Silvo Česnik, tudi z Madagaskarja, ki je razvil občudovanja vredno in zelo plodonosno delovanje v prid malgaškemu misijonu po vseh krajih Slovenije, je razumljivo, da se bo Rok Gajšek omejil glede tega le na najnujnejše; tako se bo pa tudi še bolj odpočil, ker ga kmalu spet čaka veliko dela na težkem misijonu.

Velikokrat so KM že poudarjali izredno misijonsko požrtvovalnost in ljubezen KOROŠKIH ROJAKOV. Tudi misijonskemu opazovalcu ni ušlo in se mu zdi važno, da hitro naprej pove drugim rojakom, kako so se Korošci v zadnjih pošiljkah pomoči slovenskim misijonarjem odrezali: V zadnjih štirih mesecih lanskega leta so zbrali zanje in poslali Katoliškim misijonom 65 tisoč šilingov, ob misijonski akciji Treh kraljev, ki jo po celi Avstriji izvaja Katoliška mladina, je pa ta ustanova oziroma nje slovenski odsek od nabranega med Korošci za misijone, odštela za slovenske misijonarje kar nekaj več kot 107.000 šilingov, skupaj torej okoli 9.000 dolarjev... Še bomo delili!

Pa ne misliti, da DRUGOD nič ne store za slovenske misijonarje, čeprav menda malokje toliko kakor Korošci. Misijonska akcija č. g. Wolbanga je nad vse rodovitna, kanadski rojaki zberejo tudi na tisoče dolarjev in jih naravnost slovenskim misijonarjem pošiljajo, v Gorici, pa tudi v Trstu so prav tako vedno bolj darežljivi. Tudi manjša središča se oglašajo in posamezniki prav tako. V Argentini je na primer mnogo stalnih podpornikov slovenskih misijonarjev, tako da se poleg izkupička vsakoletne tombole zbere še marsikaj več. Pa nas je gospod, ki prejema razne denarne pošiljke za misijonske namene prosil, naj tudi v Misijonskem opazovalcu svetujemo vsem, ki kaj pošiljajo ali po kom oddajajo, da bi točno navedli namen daru: Ali je le naročnina na list, ali je kak dar za list ali za njegov jubilejni sklad, ali je dar splošno za misijonske potrebe, ali je dar namenjen vsem slovenskim misijonarjem, ali pa je za kakega posameznega misijonarja itd. Bajе bi to preprečilo marsikak nesporazum pri vpisovanju in oddajanju darov.

Misijonski opazovalec je tudi naprošen, da pod svojo rubriko nekaj pojasni, ker: resnica nad vse! Buenosaireski slovenski tednik je napisal k 60-letnici življenja sodelavca KM Ladota Lenčka nekaj lepih spominskih besed, kar je vsekakor hvalevredna pozornost. Glede misijonskega življenja in dejstvanja slavljenca je pa člankarju le ušla neka netočnost, ki jo kaže popraviti: Gospod ni bil v svojih dijaških letih nikdar član kake misijonske dijaške organizacije, pač pa je v svojih mladih duhovniških letih skupaj s sobratom Francem Sodjem doma med vojno organiziral Slovensko misijonsko dijaško zvezo med srednješolci in akademiki, ki je imela v Ljubljani nad 30 odsekov in več sto članov. Misijonstvo so študirali in pri misijonskih akcijah na najrazličnejše načine sodelovali. Toliko v pojasnilo na prošnjo jubilanta.

Naslovna stran aprilske številke je prinesla slike najrazličnejših obrazov, prav spodaj misijonarja med nasmehanimi zamorčeki, v sredi pa je opazovalec odkril obraz – Dalai-Lame, poglavarja tibetanskih budističnih menihov, ki je bil pred nedavnim na obisku pri svetem očetu Pavlu VI. – Naslovna stran majske številke v sredi objavlja pod „nebo“ misijonarja, ki nosi monštranco pri procesiji sv. Rešnjega Telesa v Afriki, spodaj pa poglede na poganska svetišča, dočim na vrhu križa kraljuje Kraljica Marija. Naslovna stran pričujoče številke pa prinaša podobe iz življenja domačih duhovnikov v misijonih.

MI VAM - VI NAM!

Ker niti 14 dni še ni preteklo, odkar smo izdali majsko številko Katoliških misijonov, se kajpada ni moglo v tem kratkem času nabrati veliko prispevkov v jubilejni sklad našega lista, ki zdaj, po kritju vseh povečanih stroškov za 50 odstotkov pomnoženih strani lanskega jubilejnega letnika, že pomeni čiste darove za list ob 50-letnici njegovega izhajanja.

Vendar imamo tudi sedaj objaviti lepo število darovalcev iz Združenih držav, Argentine in Bolivije.

Iz Združenih držav sta darovala:

dr. Franc Puc, st. 30 dolarjev;

John Gerjol, 6 dolarjev.

Iz Argentine:

Roza Ivančič, 10 pesov;

Marija Maček, 10 pesov;

Peternelj Janez in Beltramovi otroci,

20 pesov;

č.g. Jože Rot, 10 pesov;

N. N., 50 pesov;

Anton Rode, 50 pesov.

Ti darovi znesejo približno 11 dolarjev po sedanji menjavi.

Iz Venezuele

Družina Antona Ilija iz Venezuele,

50 bolívarjev, kar znese približno tu-

di 11 dolarjev.

Tako se je nabralo 36 in 11 in 11 dolarjev: skupaj 58 dolarjev. Vsem darovalcem prisrčen Bog plačaj!

Ce teh 58 dolarjev pridružimo k prejšnjim 442. 25, znese skupna vsota doslej nabranih čistih darov 25 centov več kot 500 dolarjev, dočim je bilo vsega skupaj nabranega (vključno prispevke za povečani obseg lista) 1.750.25 dolarjev.

Ker smo morali s to številko zaradi potovanja enega urednikov pohiteti, podaljšujemo objavo novih darov pod gornjim zaglavjem do julijske številke. Naj bi se v 40 dnevni odsotnosti nabiralca pri Katoliških misijonih v Baragovem misijonišču nabralo še veliko darov. Vse pošiljke na ime: Ladislav Lenček, Loubet 4029, Remedios de Escalada, Prov. Buenos Aires, Argentina.

MISIJONSKI DAROVI

Za krste in odkupe poganskih otrok

Koroški rojaki, 6050 šilingov.

Za vse slovenske misijonarje

N. N., Mendoza, 100 pesov; Roza Ivančič, Argentina, 50 pesov; družina Bezlaj, Argentina, 50 pesov; č.g. Boris Koman, Mar del Plata, Argentina, 260 pesov; N. N., Atalaya, Argentina, 100 pesov; Janez Tršan, Argentina, 100 pesov.

Nabirka Svetih treh kraljev na slovenskem Koroškem 5586 dolarjev.

VSEM TISOČKRAT BOG PLAČAJ!

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje Franc Sodja C.M., soureja in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga S.R.L.", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA ZA LETO 1973: V Argentini in sosednjih deželah: navadna 40.00 pesov, podporna 80,00, dosmrtna 500,00. V ZD in Kanadi: 4 (8, 60) dolarjev; v Italiji: 2000 (4000, 30.000) Lir; v Avstriji 80 (150, 1.200) šilingov; v Franciji 16 (30, 250) NF; v Angliji 1½ (3, 20) funtov; v Avstraliji 4 (8, 60) dolarjev.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires.

— Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA.: Rev. Charles A. Wolbang CM, St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540. — Mr. Rudi Knez, 679 E. 157 th St., Cleveland, Ohio 44110. —

Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, CHICAGO, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. Jože Časl CM, istotam. Za Montreal in okolico: Rev. Ivan Jan CM, 405 Marie Anne East, Montreal, P. Q. Za Port Arthur (Ontario) in za vso ostalo srednjo in zapadno Kanado: Rev. Jože Mejač CM, 95 Macdonald Ave, Winnipeg 2, Man.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar CM, Rue de Sévres 95, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Cameron Court, KEW, Vic. 3101.

Prijatelji „Katoliških misijonov“!

Dosmrtni in ostali naročniki!

Še zadnja prilika se vam nudi, da darujete v jubilejni sklad „Katoliških misijonov“.

Gotovo ste že zdavnaj namenili pridružiti se stotinam naročnikov, ki so se odzvali našemu vabilu in darovali v ta sklad.

Če še niste, storite to zdaj!

Radi izredne podražitve izdajanja lista bi nam zelo prav prišlo, če bi se čistih jubilejnih darov nabralo vsaj kakih 1.000 dolarjev.

Če se odločiš zdaj in oddaš svoj dar, boš „Katoliškimi misijonom“ napravil veliko veselje! Hvaležni ti bodo in Bog ti bo poplačal!

„Katoliški misijoni“

Deklica iz rodu Matebela, misijon p.Franca
Bratina FSC

Registro de Prop. Int. No. 1096912
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467.
Buenos Aires

Carreo
Argentino
Suc. 37

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612